

**ΜΙΑ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ
Η ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΡΩΣΟΥ ΑΣΚΗΤΟΥ.**

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΕΡΑ ΚΑΛΥΒΗ ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
Ν. ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ**

ΕΚΔΟΣΗ Η' ΕΤΟΣ 2000

ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟ: <http://www.zoiforos.gr/>

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τι χωρίζει το φως από το σκοτάδι, τη χαρά από τη λύπη, τη ζωή από το θάνατο, το καλό από το κακό;

Φαίνονται αντίθετα και μακρινά το ένα από το άλλο, στην ουσία όμως τα χωρίζει μονάχα μια πολύ λεπτή κλωστή, μια λέξη, ένα άγγιγμα, μια στιγμή.

Μια τέτοια στιγμή στάθηκε μοιραία και για τη ζωή του Θωμά, του κεντρικού ήρωα αυτής της Ιστορίας, που αγγίζει τα όρια του φανταστικού κι όμως είναι το σο αληθινή. βέβαια δεν ήταν καθόλου τυχαία αλλά ήταν μια στιγμή του Πάσχα, που θα πει πέρασμα, μετάβαση. Πάσχα είπαν και οι Εβραίοι όταν βγήκαν από τη δουλεία της Αιγύπτου πηγαίνοντας προς τη γη της Επαγγελίας, την ελευθερία, τη χαρά. Ένα τέτοιο πέρασμα έγινε και στην ψυχή αυτού του ανθρώπου που αφέθηκε ολοκληρωτικά στα χέρια του νοητού Μωϋσή της, του Ιησού Χριστού, να την οδηγήσει εκεί που μόνο Εκείνος ξέρει και μπορεί.

Καθαρισμένη από τα πολυτιμότερα μύρα, τα ειλικρινή δάκρυα της μετάνοιας, φωτισμένη από την αγνή της πρόθεση η ψυχή - ο σύνολος άνθρωπος - οδηγήθηκε στο δρόμο της επιστροφής, στη νοητή γη της Επαγγελίας και μάλιστα κάνοντας τέτοιους καρπούς άξιους μιας τέτοιας μετάνοιας ώστε να διακρίνεται «ως πόλη κειμένη επάνω όρους». Ο Θωμάς, αυτός ο πρώην κατάδικος, ο πρώην θηριώδης φονιάς, το φόβητρο μιας ολόκληρης κοινωνίας, σαν άλλος Σαύλος μεταμορφώνεται σε ζωντανό κήρυκα της αγάπης του Χριστού φτάνοντας να θεωρείται μέχρι σήμερα στην ιδιαίτερη του πατρίδα ως άγιος!

Ποιος το περίμενε, ποιος το ήλπιζε, ποιος θα μπορούσε ποτέ να το πιστέψει; «Τα αδύνατα για τους ανθρώπους, είναι δυνατά για τον Θεό» που είπε: «Σας δίνω τη ζωή και το θάνατο· διαλέξτε τη ζωή»... Η ιστορία που ακολουθεί, καθώς εξελίσσεται ανάγλυφη μπροστά στα μάτια σου, σε συνεπαίρνει με την απλότητα, την αλήθεια και τη ζωντάνια της και θα μπορούσε να πει κανείς πως παρουσιάζει εκπληκτικές ομοιότητες και αναλογίες. μ' εκείνη του Δαβίδ, της αλειψάσης τον Κύριο, του ληστή στο σταυρό, του τελώνη, του Παύλου, αλλά και της Μαρίας της Αιγυπτίας· τι πιο φυσικό απ' αυτό; Η ίδια ανθρώπινη ψυχή, ο ίδιος Χριστός, η ίδια έμπρακτη μετάνοια!

Το κείμενο αιχμαλωτίζει τον αναγνώστη μέχρι την τελευταία του σελίδα και δύσκολα θα μπορέσει να συγκρατήσει κάποιο δάκρυ στα μάτια του, αν ίσως έτυχε να έχει ανάλογες- εμπειρίες, κι αν δεν είχε, του ευχόμαστε να έχει στο μέλλον, επειδή όσο υπάρχει η αμαρτία στον κόσμο, οι άνθρωποι θα έχουμε ανάγκη από μετάνοια. Μαράν άθα. έλα Κύριε!

Πάσχα 2000 Γ. Ιλαρίων μοναχός Ι.Ν. Σ κήτη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

«Προέφθασάν με ημέραι θλίψεώς μου και εγένετο Κύριος επιστήριγμά μου» (Β'Βασιλ.22,19)

Στα μέσα του περασμένου αιώνας, στα κάτεργα τα φοβερά της Σιβηρίας, και συγκεκριμένα της πόλεως Τοβόλσκ κοντά στα Ουράλια όρη, μέσα σ' όλους τους βαρυποινίτες φυλακισμένους ξεχωρίζει για την αγριότητα του και την ασύγκριτη οργή του, ο βαρυποινίτης Θωμάς Ρυζκώφ!

Είναι ένας γιγαντόσωμος, ολόξανθος νέος, περί που εικοσιτεσσέρων χρόνων, με καταγάλανα μάτια που πετούν φλόγες μίσους και κακίας και καθλώνουν από τρόμο όποιον αντικρίζουν! Οι ώμοι του είναι αθλητικοί και τριγωνικοί και τα μπράτσα του ατσαλένια που προεξοφλούν την καταπληκτική δύναμη του νέου βαρυποινίτου με τα νευρώδη και στεγνά κατακόκκινα χείλη του.

Είναι καταδικασμένος σε ισόβια δεσμά ο Θωμάς για φόνο που με κανένα τρόπο δεν παραδέχεται ότι διέπραξε! Και είναι διάχυτη η γνώμη στα κάτεργα και σ' όλη την περιοχή πως κάποια δικαστική πλάνη είχε γίνει, εξ αιτίας της εμπάθειας ορισμένων εχθρών του που με κακότητα και εμπάθεια κατέθεσαν ψεύτικα εναντίον του.

Και μπορούσε να το πιστέψει κανείς αυτό γιατί ο Θωμάς έδειχνε καθημερινά αγανάκτηση και οργή για την καταδίκη του φωνάζοντας σε στιγμές φοβερού παροξυσμού: «Είμαι αθώος, είμαι αθώος, δεν έκαμα τίποτε, αφήστε με, αφήστε με να φύγω!». Και τότε χτυπούσε με λύσσα αγριού θηρίου το κεφάλι του στον τοίχο του κελιού του μέχρι που μάτωνε. Τα μάτια του τότε έμοιαζαν με μάτια κυνηγημένου θηρίου και αφροί έβγαιναν από το στόμα του, όπως του μανιασμένου τσακαλιού που θέλει να κατασπάραξη το θήραμα του.

Σ' αυτή την κατάστασίν του, γινόταν τόσο αγριος ο Θωμάς Ρυζκώφ, ώστε έμοιαζε με εξαγριωμένη και αδάμαστη τίγρη που ξέφυγε από το σιδερένιο κλουβί της! Μα κι όταν ηρεμούσε λίγο, ήταν διάχυτο το μίσος και η αποστροφή του προς όλους τους ανθρώπους του θλιβερού του και αποπνικτικού του περιβάλλοντος.

Και όσο περνούσε ο καιρός τόσο και περισσότερο κλείνονταν στον εαυτόν του ο Θωμάς και τότε έμοιαζε σαν κυνηγημένο και παραδαρμένο λύκο, γι' αυτό και οι άλλοι κατάδικοι του είχαν βγάλει το «παρατσούκλι» «Λυκοθωμά» και έτσι τον φώναζαν για να τον πειράζουν.

Αλλά όλα αυτά τα πειράγματα κι άλλες πολλές παρεξηγήσεις έφερναν συχνά σε ρίξει το Θωμά με όλους τους κρατούμενους και κατάδικους, αλλά και με τους δεσμοφύλακας του.

Τότε έβλεπε κανείς τον αγριεμένο Θωμά, να τρίζει τα δόντια του, να μαζεύει τους γρόνθους του και το στήθος του να ανεβοκατεβαίνει με γρηγοράδα που φανέρωνε το επικείμενο ξέσπασμα της οργής του.

Μαρτύριο και κόλαση αφόρητος η ζωή του Θωμά στα κάτεργα του Τοβόλσκ! Από τη μια μεριά οι κατάδικοι με τα απαίσια «φιάσκα» τους, από την άλλη μεριά οι ραβδισμοί των σκληρών δεσμοφυλάκων του προς «σωφρονισμό» και «ημέρωσίν» του, έκαμαν τον Θωμά στην απελπισία του να πάρη την απόφαση, ή να αποδράσει από την εφιαλτική αυτή κόλασιν, ή να θέση τέρμα στην μαρτυρική του ζωή.

Και δεν ήταν λίγες φορές που τον έβλεπε κανείς να μονόλογοι ο Θωμάς και να λέγει με αγριεμένη την όψιν και τρεμάμενα χείλη: «Θα εκδικηθώ! Θα εκδικηθώ όλους τους κακούργους που με κρατάνε εδώ μέσα, γιατί είμαι εντελώς αθώος, αθώος».

Έτσι κύλησαν τρία ολόκληρα χρόνια απερίγραπτου μαρτυρίου για τον κατάδικο Θωμά, όταν μια φθινοπωρινή βραδιά άγρια και παγερή και με καταρρακτώδη βροχή που χαλούσε ο Θεός τον κόσμο με αστραπές και βροντές και οι σειρήνες των κάτεργων σφύριζαν δαιμονισμένα καλώντας σε συναγερμό τους κατάδικους για να βοηθήσουν στην απομάκρυνση των ομβρίων υδάτων που είχαν πλημμυρίσει τις κατασκότεινες και σεσαθρωμένες φυλακές, ο Θωμάς Ρυζκώφ κατορθώνει να δραπετεύση οι ομοβροντίες των δεσμοφυλάκων τον κυνηγούν μέσα στο δάσος το γειτονικό όπου πιστεύουν ότι έχει καταφύγει και που μόνον άγρια θηρία πεινασμένα και επιθετικά υπήρχαν...

Η επόμενη ημέρα ξημέρωσε με αρρωστημένο και μελαγχολικό ήλιο που έδωσε την ευκαιρία να διαπιστωθεί ο θλιβερός απολογισμός της νύχτας! Ο Θωμάς που τελικά κατόρθωσε να δραπετεύση είχε σκοτώσει με φρικτό τρόπο δύο δεσμοφύλακες ανοίγοντας φρικτά τα κεφάλια τους!

Τα πτώματα των δυστυχισμένων βρέθηκαν στην καρδιά του δάσους, εκεί που κρυπτόμενους ο Θωμάς και στήνοντας ενέδρα κατόρθωσε το νέο αυτό από τρόπαιον έγκλημα του. Οι στρατιωτικές Αρχές

του Τοβόλσκυ εξαπέλυσαν αποσπάσματα, ανιχνευτές με κυνηγετικούς σκύλους για να ανακαλύψουν τον φονιά - δραπέτη!

Ο κόσμος όλος της περιφέρειας έχει αναστατωθεί με την περιγραφή του αποτρόπαιου εγκλήματος και παίρνει ανάλογα προφυλακτικά μέτρα. Οι Αρχές στέλλουν τα χαρακτηριστικά του προσώπου του, με πολλές διευκρινίσεις παντού, με την αβέβαιη ελπίδα να ανακαλύψουν οπωσδήποτε τον δραπέτη ή το κρησφύγετον του και έτσι προλάβουν χειρότερα εγκλήματα! Αλλά δυστυχώς χαμένος κόπος.

Καίτοι η επικήρυξη του τρομερού φονιά έφθασε στο καταπληκτικό ποσόν των χιλίων ασημένιων ρουβλίων, όμως κανείς δεν μπορούσε να μάθη έστω και που βρίσκεται ο Θωμάς, ακόμη εάν υπάρχει ζωντανός ή κατασπαραγμένος από τα άγρια τσακάλια του δάσους που είχε καταφύγει...

Μερικοί μουζίκιοι που διάβαζαν την τοιχοκολλημένη επικήρυξη έγλειφαν τα χείλη τους ονειρευόμενοι το μυθικό ποσόν της επικηρύξεως και έλεγαν: «Να πάρη η ευχή! Μα τον άγιον Σέργιο, λες και άνοιξε η γη και τον κατάπιε τον Λυκοθωμά»...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β´

«Παιδεύσει με δίκαιος εν ελέη και ελέγξει με έλαιο δε αμαρτωλού μη λιπανάτω την κεφαλήν μου».
(Ψαλμ. 140, 5)

Πέρασαν δύο ακόμη χρόνια και σχεδόν σ' όλη την περιφέρεια του Τοβόλσκυ κόντευαν να ξεχάσουν οι περισσότεροι την τρομακτική μορφή του γιγαντώσωμου δραπέτου, όταν ξαφνικά ένα πρωινό αναστατώθηκαν οι φύλακες αλλά και όλα τα κάτεργα του Τοβόλσκυ, από ένα αποτρόπαιον έγκλημα που στην ειδεχθή εκτέλεση του ήταν όμοιο με τα δύο εκείνα εγκλήματα στην καρδιά του δάσους κατά την δραπέτευση του Θωμά Ρυζκόφ!

Ο επόπτης των φυλακών, ο σκληρός και αγέλαστος Κάσιμιρ Πετρόφ βρέθηκε σκοτωμένος στο κρεβάτι του και ήταν πνιγμένος στο ίδιο το δικό του πλημμυρισμένο αίμα. Το κεφάλι του ήταν χωρισμένο μακάβρια στα δύο και επάνω του αφημένο ένα κακογραμμένο χαρτί:

«Να, παληόσκυλε, ό,τι σου άξιζε για όσα μου έκανες!».

Στο διάβασμα του χαρτιού όλοι ανατρίχιασαν!

Καμία αμφιβολία δεν χωρούσε πια πως ο φονιάς και πάλιν ήταν ο Θωμάς, ο δραπέτης των κάτεργων, που ζούσε και εξακολουθούσε με μεγαλύτερο μένος το βρωμερό δολοφονικό του έργον!

Τόση είναι η τρομοκρατία που δημιουργήθηκε από το νέο έγκλημα ώστε όλοι οι κάτοικοι της περιοχής, νωρίς - νωρίς μαζευόταν στα σπίτια τους, κλείδωναν καλά τις πόρτες τους και το όπλο το είχαν στο προσκέφαλο για κάθε ώρα ανάγκης χωρίς φυσικά αυτό να εμποδίζει να ακούεται κάθε λίγο και λιγάκι κάποιος νέος φόνος με τον ίδιον τρόπον εκτελέσεως, όπως και όλοι οι προηγούμενοι, αλλά και ληστείες και πυρπολήσεις και καταστροφές.

Παντού τώρα ολοφάνερα πλανιέται το φάσμα του θανάτου! Παντού κρατούν την αναπνοή τους και ομολογούν: «Ο Θωμάς Ρυζκόφ, ο Λυκοθωμάς, είναι ο απαίσιος εκτελεστής όλων αυτών! Ποιος θα μπόρεση να του αντισταθεί και ποιος θα είναι ικανός άνθρωπος να τον εκτέλεση;».

Οι Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές είναι αφάνταστα αναστατωμένες και νυχθημερόν συσκέπεις επί συσκέψεων προσπαθούν να δώσουν μία λύση και να καθησυχάσουν τον αναστατωμένο λαόν που ζητά εγγυήσεις ασφαλείας!

Επειτα ο βαρύς χειμώνας με τις τρομερές χιονοστιβάδες σε κάθε βήμα που δημιουργούν ένα «ταμπούρι» για τον φονιά, εμποδίζουν πολύ το έργον της ανιχνεύσεως των αποσπασμάτων, που έχουν δημιουργήσει αληθινές εκστρατείες εναντίον του αγρίου αυτού θηρίου που όπου οσφραίνεται ζωντανή ύπαρξη ζητά εκδίκηση με αίμα...

Τα χρόνια κυλούν το ένα μετά το άλλο και ο Θωμάς έχει καταντήσει ο τρομερός εφιάλτης, ο αποπνικτικός φόβος και το μαρτυρικό άγχος όλης της περιφέρειας... Το όνομα του Θωμά είναι ταυτόσημων με ο,τι πιο χυδαίων, κακούργο, ανάλγητο και σατανικό.

Ακόμη και στην Πετρούπολη έχουν ξεχασθεί οι μεγάλοι χοροί και τα πλούσια ξεφαντώματα και γίνεται σοβαρή σύσκεψης ανωτάτων στρατιωτικών πως θα εξοντωθεί ο εγκληματίας, αυτός που αποτελεί μοναδικό φαινόμενο κακουργίας της περιφέρειας Τοβόλσκυ και για όλα τα χρονικά της. Μάλιστα τόση είναι και στην Πετρούπολη η τρομοκρατία από την φήμη του μεγάλου αυτού εγκληματίου ώστε όταν σ' ένα αριστοκρατικό χορό ένας ουσάρος μεταμφιέστηκε σε «Λυκοθωμά» περισσότερες από δεκαπέντε αριστοκράτισσες κυρίες και δεσποινίδες χρειάστηκαν ιατρική βοήθεια από σοβαρές μορφής λιποθυμίας! ενώ ο νεαρός ουσάρος τιμωρήθηκε αυστηρά...

Δέκα ολόκληρα χρόνια πέρασαν! Κύλησαν αργά, μαρτυρικά γεμάτα εφιαλτικό τρόμο και θλιβερή προσμονή...Δέκα χρόνια με τρομοκρατία και αγωνία όλων των κατοίκων της περιφέρειας! Οι μικρομάννες για να φοβερίζουν τα παιδιά τους όταν ατακτούν τους φωνάζουν με δέος: «Ο Θωμάς, να, ο Λυκοθωμάς έρχεται να σε φάει...»

Και αυτά τρομαγμένα αφάνταστα έτρεχαν να κρυφτούν στην αγκαλιά της μάνας, χωρίς να τολμούν να σηκώσουν το κεφαλάκι τους από την ποδιά της μάνας...

Μα και οι μεγάλοι άνδρες θέλοντας να βεβαιώσουν ότι αυτό που λένε είναι αλήθεια ορκίζονταν: «Να μη χαρώ τη ζωή μου! Να πάω από τα χέρια του Λυκοθωμά»... και άλλοι πάλιν επιθυμώντας να πειράξουν ή να τρομάξουν κάποιον του φώναζαν: «Έννοια σου! η χερούκλα του Λυκοθωμά σε περιμένει! από αυτόν θα το βρεις».

Και αυτό έκαμε αληθινά ο Θωμάς! Σαν κεραυνός άγριος και σμερδαλέος έπεφτε όπου νόμιζε ότι θα σκορπίσει συμφορά! Δεν έκαμε καμία διάκριση! Λές και μέσα του δεν είχε καρδιά για να συγκινηθεί από τις φωνές και τα δάκρυα εκείνων που έκαμε να θρηνούν και να σπαράζουν αλλά λες και είχε ένα κομμάτι μαύρο γρανίτη αντί για καρδιά και δεν συγκινώνταν.

Λες και αίμα δεν κυκλοφορούσε στα νεύρα του, αλλά «αφιόνι» που τον έκαμε Χάρο αχόρταστο, να γκρεμίζει, να σκοτώνει αδιάκριτα, γέρους και παιδιά, μικρούς και μεγάλους και να σπέρνει στο πέρασμα του τον όλεθρο...

Τόση η απελπισία και η απόγνωση των κατοίκων και των Αρχών από την διαφυγή του Θωμά, ώστε στα γύρω μεγάλα μοναστήρια έγιναν ολονυκτίες παρακαλώντας τον Θεόν να απαλλάξει την περιφέρεια από την μάστιγα του Θωμά. Οι Αρχές μάλιστα επί ζημία του γοήτρου των, εξέδωσαν νέα επικήρυξη με την οποία πενταπλασίαζαν το χρηματικό ποσόν για την σύλληψη ή τον φόνο αυτού.

Ο κόσμος στέκεται με λαχτάρα και θαυμασμό μπροστά στο αναγραφόμενο ποσόν και μονολογεί ο καθένας μακαρίζοντας αυτόν που θα αξιωθεί να το πάρη: «Καλόθιος (καλότυχος) αυτός που θα έχη, μα τον αγιον, την τύχη να βρει το κρησφύγετο του Θωμά και να τον παραδώσει! Τι όμορφο Πάσχα έχει να κάμει»...

Μάλιστα τώρα που κοντεύει το Πάσχα, - ήταν μήνας Μάρτιος περί τα τέλη αυτού - θα μιλούσε με την τύχη του, έλεγαν μερικοί, όποιος μπορέσει να τον γατζώσει. θα είναι πολύ τυχερός! Πόσους καλοθρεμμένους αμνούς θα έχη με τα λεφτά αυτά; Πόση βότκα; Πόσο μαύρο χαβιάρι και άλλα αγαθά θα μπορέσει να απόλαυση αυτός που θα έχη την δύναμιν να ξεκαθαρίσει όλη την περιφέρεια από τον αρχικακούργον που ελυμαίνεται όλη την περιφέρεια, τους πάντας και τα πάντα. Μάλιστα συμφώνησαν πως, μια και δεν μπόρεσαν να τον συλλάβουν, ας προσπαθήσουν να τον σκοτώσουν οπωσδήποτε και να κρεμάσουν το βρώμικο κεφάλι του στην πλατεία, προς κοινή θέα, ώστε να πιστεύσουν οι κάτοικοι πως εξέλιπε κάθε κίνδυνος από αυτόν.

«Αχ! Μονολογούσε ένας κοντόχοντρος κοζάκος, πόσον θα θελα νά ήμουνα εγώ αυτός που θα ελευθέρωνε την άλλοτε ήσυχη περιοχή μας, από αυτό το βρώμικο τσακάλι». Μάλιστα εκλύθηκαν σε κοινή σύσκεψη όλοι οι ακροβολιστές και οι Νεμβρώδ* της περιοχής, στους οποίους δόθηκε εκ μέρους των υπευθύνων η υπόσχεση πως, εκείνος που θα φέρει το κεφάλι ή το δέρμα του Θωμά θα τύχη ιδιαίτερων κρατικών τιμών και επιχορηγήσεων διά βίου...

Αλλά όμως καίτοι νύχτα και ημέρα «χτενίζεται» όλη η περιοχή από ανιχνευτές και κυνηγητικούς σκύλους, καίτοι ενέδρες και παγίδες στήθηκαν παντού, ο Λυκοθωμάς, ο αγριάνθρωπος που διψούσε για αίμα, δεν φαίνεται πουθενά, ούτε αφήνει και ίχνη τώρα.

Και όπως πέρασαν πάλι άλλοι έξη μήνες, χωρίς να φανεί πουθενά αυτός, πολλοί πίστευσαν πως μπορεί να κατασπαράχθηκε σε κάποια πάλη του με τα άγρια θηρία τα πεινασμένα του δάσους τα οποία αλίμονο, δεν θα μπορούσαν να καταλάβουν ότι και αυτός, ο Θωμάς, προέρχεται από την ίδια την φύσιν τους.

Γι' αυτό και ο κόσμος ξεθάρρεψε και άρχισε να κινείται πιο ελεύθερα!

Οι Αρχές σταμάτησαν να επιδιώκουν την σύλληψη του ασύλληπτου Θωμά και όσον περνούσε ο καιρός τόσο και πιο αργά σαν παραμύθια, σαν μύθους, διηγούνται οι μικρομάννες στα παιδιά τους τις ιστορίες του Λυκοθωμά, έτσι για να έχουν και κάποιον φόβον όταν ατακτούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ´

«Υπάρχουν στιγμές της ζωής μας που ζυγίζουν μια ολόκληρη αιωνιότητα». Γκαίτε.

Ο χειμώνας πέρασε και άρχισε να υποχωρεί η κακοκαιρία και τα άφθονα χιόνια μεταβάλλονται σε κελλαρίζοντα ρυάκια και ζωογόνα νάματα των απέραντων εκταριών που εκτείνονται έξω από την πόλιν Τοβόλσκυ.

Το Πάσχα με τις ομορφιές του έρχεται, γι' αυτό και κάθε βράδυ οι εκκλησιές, πλούσιες ή ταπεινές, γεμίζουν από ευσεβή λαόν που προσέρχεται να προσκυνήσει τον παθόντα και αναστάντα Κύριον, τον Γλυκύτατο Διδάσκαλο της αγάπης και της συγγνώμης! Αυτή μάλιστα την χρονιά που είναι λησμονημένο αρκετά το όνομα το απαίσιο του Λυκοθωμά των Ουραλίων ορέων, θα γιορτασθεί το Πάσχα με μεγαλύτερη λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια, αλλά και ελευθερία.

Γι' αυτό όταν ολόγλυκα και χαρμόσινα κτύπησαν οι βαριές καμπάνες των εκκλησιών αναγγέλλοντας ότι «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» (ΚΡΙΣΤΟΣ ΒΟΣΚΡΕΣ) όλοι ξεχύθηκαν στους δρόμους κρατώντας πολύχρωμες και πλούσιες λαμπάδες πασχαλιάτικες, και Φορώντας τα καλά τους.

Την ημέρα τούτη την λαμπερή του Πάσχα, καλοντυμένοι άρχοντες και καθαροί μουζικοί συναντώνται στους δρόμους και με εγκαρδιότητα αλληλοασπάζονται και χαιρετώνται περιχαρείς με τους πασχαλιάτικους χαιρετισμούς.

«Κριστός Βοσκρές!» (Χριστός ανέστη!) «Βοΐστινο Βοσκρές!» (Αληθώς ανέστη!)

Γλέντησαν όλη την ημέρα του Πάσχα, όλοι ενωμένοι και αδελφωμένοι! Έπαιξαν τα τοπικά όργανα, χόρευαν λεβέντικους χορούς, μεγαλόσωμοι νέοι και νέες! Οι νοσταλγικές μπαλαλάικες έπαιζαν γλυκά και ενώ κοπέλες κτυπούν τα «ντέφια» τους νέοι πολλοί χορεύουν κοζάκικους χορούς!

Η μεγάλη πλατεία της πόλεως, μετά την δεύτερη Ανάστασιν γέμισε από παρδαλόχρωμο κόσμο που γλεντά με τον δικό του πατροπαράδοτο τρόπο, την μεγάλη γιορτή της Αναστάσεως που είναι για όλους τους Ορθοδόξους «εορτή και πανήγυρης πανηγύρεων», είναι ακόμη, «Κλητή και άγια ημέρα Η ΜΙΑ ΤΩΝ ΣΑΒΒΑΤΩΝ, η Βασιλίσ και Κυρία».

Οι γέροντες με τα κοζάκικα καλουπάκια στο κεφάλι από αστραχάν και τις αστραφτερές φουφούλες τους είναι στηριγμένοι στα πελεκητά ραβδιά τους και παρακολουθούν χαμογελαστοί και συγκινημένοι το μεγάλο πανηγύρι της Χριστιανοσύνης!!

Οι νέοι και οι νέες ακούραστοι χορεύουν και κερνούν σπάταλα! Φωνές, χαρές, τραγούδια, αγκαλιάσματα με συγκίνηση δίνουν μια ξεχωριστή νότα στο γλεντοκόποι της ημέρας!

Και όταν άρχισε να σουρουπώνει, κατάκοποι, κουρασμένοι μα και απόλυτα ικανοποιημένοι, αποσύρονται, λίγοι, λίγοι για τα σπίτια τους! Αλληλοασπάζονται και εύχονται και «του χρόνου καλύτερα!»...

Μεταξύ των τελευταίων αποχωρεί και ο μεγαλέμπορος της Τοβόλσκυ, ο μεσόκοπος και καλόκαρδος Αλέξη Σαϊλόφσκυ με την λεπτή και αρχόντισσα γυναίκα του την Τατιάνα.

Γεμάτος γέλια και χαρά και με κατακόκκινο το πρόσωπον από την βότκα την πολλή, αποχαιρετά τον Δήμαρχο της πόλεως: «Άρχοντα Κριστιάνωφ -Μηχαήλοβιτς, δέξου θερμά συγχαρητήρια για την οργάνωση της σημερινής γιορτής. Είχε μεγάλη επιτυχία! Πόσο με ξεκούρασε αυτή η Γιορτή η μεγάλη ύστερα από τόσα και τόσα υπερσιβηρικά μου ταξίδια για τις πολλές εμπορικές μου εργασίες! Κριστός Βοσκρές! και του χρόνου»...

Αποχαιρέτησαν εγκάρδια τον Δήμαρχο και μπήκαν με την σύζυγο του στον έλκθρον που ήταν καλυμμένο με πλούσια μάλλινα και γούνες και το έσερναν δύο μικρόσωμα αλογάκια από την «ράτσα» που προσφέρει ο τόπος.

Τ' ασημένα κουδουνάκια του ελκήθρου κουδούνιζαν τόσο γλυκά και απαλά που σκορπούσαν μια ευχάριστη νότα μουσικής μέσα στην σιγαλιά της ανοιξιάτικης νύχτας. Χτυπώντας ανάλαφρα τ' αλογάκια του ο Σαϊλόφσκυ γυρίζει και λέγει με χαμόγελο στη γυναίκα του ακουμπώντας το κεφάλι της εύθυμα στον ώμο του συζύγου της σιγοτραγουδούσε ένα εύθυμο τοπικό τραγούδι.

«Τατιάνα Σαϊλόφσκυ! Πόσον όμορφη είναι η πασχαλιάτικη αυτή βραδιά! Με την ησυχία της και την γοητεία της μαρτυρεί πως δεν υπάρχει πια για τα μέρη αυτή θέσης για την βρώμικη μπότα του Λυκοθωμά».

Τα μάτια τα μεγάλα και εκφραστικά της Τατιάνας Σαϊλόφσκυ ανοιγόκλεισαν με χάρη, κοίταζαν τον Αλέξη με τρυφεράδα ενώ τα χείλη της σαν να λένε κάποιο έμμετρο ποίημα τονίζουν αργά και επίσημα: «Αλέξη Ιβάνωφ Σαϊλόφσκυ! Τώρα πια τ' όνομα το τρομακτικό του Λυκοθωμά έχει μπει στο περιθώριο του παραμυθιού για να φοβίζομε τα παιδιά μας όταν αυτά δεν κοιμούνται ή ατακτούν».

Και για βεβαίωση των λόγων της άρχισε και πάλιν να τραγουδά πιο εύθυμα και ζωηρά ένα άλλο πασχαλιάτικο τραγούδι...

Ύστερα από λίγο όμως ακούγεται η φωνή του Αλέξη Σαϊλόφσκυ να λέγει στη γυναίκα του: «Φθάσαμε, κυρία μου, κι όλας, χωρίς να το καταλάβομε». Και απλώνει το χέρι του με ευγένεια προς την γυναίκα του για να την βοηθήσει να κατέβει από το έλκηθρον.

Μπροστά τους τώρα ορθώνεται μεγαλόπρεπο το παλιό αρχοντικό των Σαϊλόφσκυ! Είναι ένα τριώροφον με δύο μεγάλα μπαλκόνια και έναν απέραντο κήπο με πανύψηλα δέντρα. Παντού βασιλεύει σιγή!

Και κανείς δεν φαίνεται από πουθενά, γεγονός που ξαφνιάζει πολύ την Τατιάνα και την εξαναγκάζει να πει: «Περίεργο πράγμα», και κατεβαίνει από το έλκηθρον με μάτι ανήσυχο και φοβισμένο και κοιτά κατ' ευθείαν προ την μισάνοιχτη κεντρική πόρτα του σπιτιού, που βρίσκεται μόνον δύο χιλιόμετρα μακριά από την πόλιν. «Δεν βγήκαν όπως πάντα, οι δύο πιστοί και καλοί μας υπηρέτες, ο Ντημητρέι και ο Κύριλλος να μας υποδεχθούν όπως πάντα», σκέφθηκε ενδόμυχα χωρίς να το πει η Τατιάνα. Μα ούτε και ακούσθηκε η πάντα πρόσχαρη και ζωηρή φωνή της παραμάνας του παιδιού των, του μοναχογιού των Κασσιανού, της καλοκάγαθης Δόμνας Μιχαήλοβιτς που πάντα έτρεχε να τους χειροκρότηση σε κάθε τους επιστροφή και να φωνάζει με χάρη: «Καλώς τα, καλώς τα μάτια μου τα δύο»...

Η νεκρική σιγή που βασιλεύει παντού αποκορυφώνει τον ακαθόριστο φόβον και την ανησυχία τους, γι' αυτό και αρχίζει εκείνος να φωνάζει δυνατά με την βαριά και επιβλητική του φωνή: «Δόμνα! Ντημητρέι! Κυρίλλεφ!»... Μα ο αντίλαλος της φωνής του δημιουργεί ένα περίεργο ανατρίχιασμα στην ψυχή και των δύο...

Σιωπή, σιωπή θανάτου βασιλεύει παντού και παρά τίς φωνές του Σαϊλόφσκυ κανείς δεν ξεπροβάλλει από την μισάνοιχτη πόρτα. Η ενστικτώδης αγωνία τους κάνει με ένα αυθόρμητο και πηγαίο «Αχ», βγαλμένο μέσα από την ψυχή τους να ορμήσουν μέχρι τον προθάλαμο του σπιτιού των χωρίς και οι ίδιοι να το καταλάβουν πως μπήκαν μέσα. Μα πόση όμως φρίκη ένοιωσαν, μέχρι λιποθυμίας της Τατιάνας που σωριάσθηκε επάνω σ' ένα μικρό κάθισμα που βρέθηκε μπροστά της. Μα και του Αλέξη Σαϊλόφσκυ κόντεψε να σταματήσει η αναπνοή του. Γιατί μέσα σε μια λίμνη αίματος, οι δύο υπηρέτες τους, βρίσκονται ο ένας κοντά στον άλλον με τα κεφάλια ανοιγμένα. Προχωρεί σαν μαγνητισμένος και με τρεμάμενα πόδια μέχρι το δωμάτιο της Δόμνας, όπου την βρίσκει επάνω στο κρεβάτι της με όψη φρίκης στο πρόσωπον και με το κεφάλι φρικτά παραμορφωμένο να κοιμάται τον αιώνιο ύπνο. Καημένη Δόμνα και ήσουν τόσο καλή!...

Στο θέαμα αυτό της απερίγραπτης συμφοράς, πιάνει το κεφάλι της η Τατιάνα με τα δύο της τρέμοντα χέρια και φωνάζει τώρα, απελπισμένα, τρελά, το μονάκριβο εξάχρονο παιδί της, τον Μικαέλ.

«Παιδί μου! Παιδί μου! Μικαέλ! Μικαέλ! Που είσαι αγόρι μου;»... Η φωνή της αντιλαλεί άγρια και σπαρακτικά ανάμεσα στους υψηλούς βουβούς τοίχους του μεγάρου. Ο Μικαέλ, ένας ολόξανθος άγγελος με τα ζωηρά πράσινα παράξενα ματάκια του και το θαλασσί μακρύ νηκτικό του, μοιάζει σαν άγγελος που αποσπάσθηκε από ουράνια αγγελική συναυλία για να φέρει κάποιο χαρούμενο μαντάτο στον κόσμο αυτόν!

Στο άκουσμα της σπαρακτικής φωνής της μανούλας του ξυπνά και ορθώνεται στο κρεβατάκι του και ολόγλυκα της λέγει: «Εδώ, είμαι γλυκεία μου μανούλα» και τρίβοντας χαδιάρικα τα ματάκια του, προσθέτει: «Γιατί μου φωνάζεις έτσι δυνατά;»

Εκείνη στο αντίκρισμα του, ρίχθηκε σαν τρελή από χαρά στην αγκαλιά του και το φιλί αχόρταγα φωνάζοντας με κλάματα: «Παιδάκι μου, γλυκό μου παιδάκι! Λατρεία μου είναι καλά;» Το σφίγγει επάνω της με τόση δύναμη ώστε ένα, ωχ, πόνου βγαίνει από το στόμα του μικρού. Στα ροζαλά χειλάκια του απλώνεται ένα αθώο χαμόγελο που απεκάλυπτε όλη την ικανοποίησή του για την μεγάλη αγάπη της μανούλας του και της απαντά νωχελικά: «Ναι, χρυσή μου μανούλα, είμαι καλά και ξανά κοιμήθηκα στο κρεβατάκι μου μόλις έφυγε από εδώ ένας μεγάλος άνθρωπος, πολύ μεγάλος, με μακριά γένια που μπήκε με ορμή στο δωματιάκι μου κρατώντας ψηλά σηκωμένο αυτό το παιχνιδάκι!

Και παίρνει από το κρεβατάκι του δίπλα ένα φοβερό όπλο, γνωστό στους Ρώσους χωρικούς με το όνομα «κιστέν»! Το «κιστέν», εύχρηστο στους κυνηγούς της περιοχής αποτελείτο από μάντα ισχυρό που στην άκρη έχει δεμένη μια σιδερένια σφαίρα. Όποιον κτυπήσει το φοβερό αυτό όργανο, επιφέρει το κτύπημα του στην κεφαλήν, ακαριαίο τον θάνατο.

Το φονικό όργανο ήταν πνιγμένο κυριολεκτικά στο αίμα των τριών αδικοσκοτωμένων υπηρετών του Αλέξη Σαϊλόφσκυ!

Η Τατιάνα, κοιτά τρομαγμένα τον άνδρα της και λέγει με σβησμένη φωνή: «Αλέξη! Ζει, αλίμονο ακόμη ο Λυκοθωμάς και βρίσκεται εδώ κοντά μας»

Ο μικρός Μικαέλ παίρνει το χλωμό από τον τρόμο πρόσωπον της μανούλας του, μέσα στα ζεστά χεράκια του και το γυρίζει προς το μέρος του και της λέγει γλυκά, χαδιάρικα: «Που λες, καλή μανούλα, κοιμόμουν εδώ στο κρεβατάκι μου, όταν άκουσα να κλωτσά την πόρτα μου αυτός ο μπάρμπας με τα γένια και τα άγρια μαλλιά.» Ξύπνησα κι όπως τον είδα να σηκώνει το «κιστέν», εγώ πήρα από το προσκέφαλο μου το όμορφο αυγό που χθες το βράδυ τόση ώρα ζωγράφιζα και του το έδωκα με αγάπη και με χαμόγελο του είπα: «Μπάρμπας, ΚΡΙΣΤΟΣ ΒΟΣΚΡΕΣ!» Αυτός με κοίταξε ώρα πολλή στα μάτια και σιγά - σιγά άρχισε να κατεβάζει το χέρι του με το όπλο...

» το κοιτούσε ώρα πολύ σαν μαγνητισμένος και ύστερα, σαν κάτι να του έκαψε το χέρι, το αφήκε επάνω στο κρεβατάκι μου! Ύστερα άπλωσε το χέρι του που ήταν γεμάτο από αίματα και πήρε το αυγό μου! το κοίταξε περίεργα ώρα πολλή κι ύστερα σήκωσε σε μένα τα μάτια του.

» Άλλαξε όψη, μου χαμογέλασε και μου είπε: «Βοϊστινο Βοσκρές». » Είδα τότε στα μάτια του, συνέχισε ο μικρός Μικαέλ, να γυαλίζουν δυο δάκρυα!!! και όταν τον ρώτησα γιατί κλαίς; τότε σφίγγοντας το αυγό επάνω στο στήθος του άρχισε να τρέχει προς την πόρτα και χάθηκε»...

Ο Μικαέλ χαμογέλασε με ικανοποίησι για την διήγηση του και ύστερα με παιδική αφέλεια έτρεξε να δη τι είχε συμβεί. Γιατί εν τω μεταξύ, κόσμος πολὺς που έμαθε αστραπιαία την νέα συμφορά της περιφέρειας, έτρεξε έντρομος για να μάθη λεπτομέρειες από την καινούρια δράση του Λυκοθωμά. «Είμαστε χαμένοι», είπαν μερικοί, ολοφάνερα απελπισμένοι! Ο Λυκοθωμάς εξακολουθούσε, με το ίδιο εκδικητικό μένος, να σκοτώνει...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

«Ότι την ανομία μου αναγγέλλω και μεριμνήσω υπέρ της αμαρτίας μου» (Ψαλμ. 37,19)

Δεύτερη καμπάνα του Πάσχα και οι Αρχές είναι αφάνταστα αναστατωμένες! Οι άνθρωποι όσο όμορφα γιόρτασαν χθες, τόσο είναι σήμερα στεναχωρημένοι και τρομαγμένοι.

Ωστόσο, όλοι τους είναι αποφασισμένοι να πάνε στην Εκκλησία που τους περιμένει, χρυσοντυμένος ο πατήρ Βλαδίμηρος, για την ωραία πασχαλιάτικη Λειτουργία. Οι καμπάνες κτυπούν γλυκοχαρμόσινα και γεμίζουν θάρρος τις τρομαγμένες καρδιές των χριστιανών που νομίζουν ότι ακούν τον ίδιο τον Αναστάνα Θεάνθρωπο να τους φωνάζει: «Θαρσείτε εγώ νενίκηκα τον κόσμο».

Αλλά, πόση ήταν η κατάπληξη όλου του κόσμου αυτού, του φοβισμένου, πόση η απορία του, πόση η λαχτάρα του, όταν μέσα στην εκκλησία και σε μια κολόνα απ' αυτές που στηρίζουν το δεξιό κλίτος, στέκεται ο Λυκοθωμάς, κοιτάζοντας κατάματα μόνο τον γλυκύτατο Χριστό που σταυρωμένος επάνω στον Σταυρό Του, βρισκόταν επάνω από την Ωραία Πύλη και ψιθυρίζοντας αδιάκοπα: «Κριστός Βοσκρές! Κριστός Βοσκρές!» και κρατώντας το ζωγραφιστό αυγό του μικρού Μικαέλ επάνω στο στήθος του.

Μερικοί δεν ήθελαν να το πιστέψουν και νόμιζαν πως ο ξεπεσμένος ζητιάνος της περιφέρειας ο Βόγορις Πλιάτωφ, γνωστός χρόνια σ' όλους, είναι αυτός που προσεύχεται με τόση κατάνυξη και περιπάθεια μπροστά στον ολόχρυσο Σταυρόν της Ωραίας Πύλης... Άλλοι πάλι σταυροκοπιούνται και δακρυσμένοι λένε: «Ελα Χριστέ και Παναγιά μου! Μα να πιστέψουμε στα μάτια μας πως βλέπουμε μπροστά μας, εδώ μέσα, τον Θωμά; Είναι αλήθεια; Είναι πραγματικότητα; Είναι εδώ το θηρίο αυτό που κατασπάραζε αχόρταστα τόσες και τόσες ψυχές; που έκλεισε τόσα σπίτια αλύπητα και το όνομα του έκαμε όλους να σταματούν την αναπνοή τους;»...

Και όμως να! Αυτός ήταν! ο Θωμάς Ρυζκόφ! αυτός ο απαίσιος κακούργος και δολοφόνος που ήταν αρκετή ΜΙΑ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, εκεί κοντά στο κρεβατάκι του αγγελόμορφου Μικαέλ, για να ξαναγεννηθεί θαυματουργικά όπως τόσοι και τόσοι έχουν ξαναγεννηθεί τέτοια ημέρα φωτισμένοι από το Φως το Θεϊόν της Αναστάσεως! Η δύναμις του Τιμίου Σταυρού του έσπασε και του γκρέμισε μέσα του κάθε τι ολέθριο και κακό! Ένας καινούριος άνθρωπος άρχισε να δημιουργείται μέσα του!

Ένας άνθρωπος μετανοιωμένος, γεμάτος αληθινή πίστη και αγάπη και καλοσύνη! Αυτό είναι πια ολοφάνερο...

Τι κι αν πολλοί οπισθοχωρούν έντρομοι στην θέα του Θωμά, λες και πρόκειται να δεχθούν κάποια από τις φοβερές εκείνες επιθέσεις του; Τι κι αν άλλοι πλησιάζουν για να ψηλαφίσουν με τα μάτια τους και φωνάζουν ύστερα θριαμβευτικά: «Επιτέλους! αυτός είναι! Γρήγορα, ας ειδοποιήσουμε την αστυνομία να τον συλλάβει» Μα ο Θωμάς μένει ατάραχος, ολύμπιος, λες και τώρα βρήκε ό,τι τόσα χρόνια ζητούσε να βρει, ό,τι η ψυχή του μέσα στα θεόρατα κύματα της αμφιβολίας και της εξαγριωμένης συνειδήσεως του σαν ασφάλεια λαχτάρησε να βρει.

Τώρα από τα σκληρά του μάτια αδιάκοπα τρέχουν δάκρυα! Δάκρυα πολύτιμα μαργαριτάρια μετανοίας, σαν δάκρυα που είναι ικανά να κάμουν το πιο όμορφο λουτρό της ψυχής και να την καθαρίσουν από κάθε ρύπο η κηλίδα. Τέτοια δάκρυα κάποτε κύλησαν από τα μάτια ενός μετανοιωμένου Δαβίδ, από τα μάτια της επ' αυτοφώρω συλληφθείσης γυναίκός, από τα μάτια του συσταυρωθέντος μετά του Χριστού, εκ δεξιών κακούργου και του χάρισαν την πρώτη θέση στον Παράδεισο...

Ενώ συνεχίζεται η ακολουθία της όμορφης πασχαλιάτικης Λειτουργίας, μερικοί ψιθυρίζουν, ο ένας στον άλλον στ' αυτί: «Να τον πιάσουμε για να μη μας φύγει ο φονιάς»... Μπορεί να τ' ακούει όλα αυτά εκείνος, ίσως όχι, αφού ολοφάνερα είναι δοσμένος στην νοερά κοινωνία με τον Εξοφλητήν των ανθρωπίνων αμαρτημάτων, τον Ιησού! Ξεκάθαρα τώρα πια φαίνεται! Δεν υπάρχουν λόγοι να τον συλλάβουν, γιατί εκείνος πιάστηκε στο δόκανο της αγάπης του Χριστού και ειλικρινά μετάνιωσε και ψυχικά αναγεννήθηκε. Τούτο το βεβαιώνουν τα πλούσια και τεράστια δάκρυα που κυλούν από τα μάτια του και το γαλήνιο ελκυστικό πια πρόσωπον του, που σκορπά προς όλες τις κατευθύνσεις ακτίνες αγάπης και συμπάθειας και τα τρέμοντα από συγκίνηση χείλη του σιγοψιθυρίζουν σ' όποιον τον κοιτάξει: «Κριστός Βοσκρές».

Η Θεία Λειτουργία έχει τελειώσει και ο κόσμος περιχαρής εξέρχεται από τον ναό! Χαιρετά ο ένας τον άλλον με τον πασχαλιάτικο γνωστό χαιρετισμό και μόνον ο Θωμάς μένει γονατισμένος και με την ίδια έκσταση προσευχής κοιτώντας με περιπάθεια τον λάμποντα ολόχρυσο Σταυρόν επάνω από την Ωραία

Πύλη. Ο ασπρομάλλης ιερέυς στέκεται στην Ωραία Πύλη και κρατά στο δεξί του χέρι την ολόχρυση εικόνα της Αναστάσεως, που πριν από λίγο ασπάσθηκαν οι χριστιανοί για να ευχαριστήσουν τον Λυτρωτή των αμαρτωλών.

Τα μάτια του πέφτουν επάνω στον Θωμά. Αρκετά λεπτά ο ένας κοιτά τον άλλον! Η στιγμή είναι άκρως συγκλονιστική. Είναι αφάνταστα μεγαλειώδης γι' αυτήν την ψυχή την πληγωμένη και πλανημένη που χρόνια τώρα ήταν κυλισμένη στον βούρκο και την καλούσε τώρα ο Χριστός.

Άλλωστε γιατί ήλθε στον κόσμο; Τον κόσμο αυτόν που είναι γεμάτος πάθη, μίση και κακότητες; Τι άλλο ήλθε να βρει παρά τους «Θωμάδες» αυτούς όλων των εποχών που κύλησαν στην ζωή και έπεσαν κατάχαμα και λέρωσαν το ένδυμα της ψυχής τους;-

Πόσον θερμά και γλυκά φωνάζει ο μεγαλοφωνότατος Ησαΐας σε κάθε αμαρτωλό που γλιστρά και πέφτει: «Λούσασθε και καθαροί γίνεσθαι, αφέλετε τας πονηρίας από των ψυχών υμών απέναντι των οφθαλμών μου». Αλλά και ο μεγάλος Φλωρεντινός φιλόσοφος Τζιοβάνι Παπίνι δίκαιο έχει όταν γράφει στον «Βίον του Χριστού»: «Από την σοφία του Σταυρού πηγάζουν οι περγαμινές και οι ανώτερες σπουδές κάθε ανθρώπου! Ακόμη και οι ακαδημίες και τα ινστιτούτα. Ο Σταυρός του Κυρίου, πάντα παραμένει για κάθε αμαρτωλό πηγή αστείρευτη προς κάθαρση ψυχής, αγιασμού, σοφίας και απολυτρώσεως»...

Ο ιερέυς τώρα με υψωμένο τον Τίμιον Σταυρόν, με αργό αλλά σταθερό βήμα εξέρχεται του ιερού Βήματος και πλησιάζει τον γονατισμένο Θωμά που τώρα συγκλονίζεται ολόκληρος από ένα δυνατό κλάμα με αναφιλητά που αντιλαλούν με αίσθησιν μέσα στον ναό...

Ο ιερέυς που θυμίζει τον μεγαλόπρεπο Μωϋσή πλησιάζει με το ένα χέρι του, τον ώμο του Θωμά και τον κτυπά ανάλαφρα και πατρικά του λέγει: «Τόμα, Χριστός Βοσκρές» (Θωμά! Χριστός, Ανέστη).

Ο Θωμάς γυρίζει τα βουρκωμένα μάτια του αργά-αργά και φοβισμένα, λές από ντροπή, προς τον λειτουργό του Υψίστου και ενώ τον πνίγουν τα δάκρυα απαντά: «Πάπα, Βοΐστινο Βοσκρές». (Πάτερ, Αληθώς Ανέστη).

Ο ιερέυς παίρνει θάρρος και βγάζοντας ένα ανακουφιστικό αναστεναγμό λέγει με τρυφεράδα στον Θωμά: «Παιδί μου θέλεις να προσκύνησης τον Τίμιον Σταυρόν και την Ανάστασιν του Σωτήρος μας; Επάνω στον Σταυρόν σταυρώθηκε ο Κύριος μας για να ξεπλύνει με το πανάχραντο Αίμα Του κάθε αμαρτία ανθρώπων».

Ο Θωμάς, στο άκουσμα των λόγων του ιερέως έκαμε μια κίνηση φόβου προς τα πίσω σαν κάτι ήθελε να αποφύγει ενώ από το στόμα του έβγαιναν τρεμουλιαστές λέξεις: «Όχι! Όχι, πάτερ μου! Δεν τολμώ, δεν είμαι άξιος με τα λερωμένα χείλη μου να εγγίζω τον πεντακάθαρο Σταυρόν του Κυρίου μας!»...

Ο ιερέυς δεν κρατήθηκε και πνίγηκε στο κλάμα ενώ με πατρική στοργή φέρνει τον Σταυρόν στα χείλη του Θωμά που κάμει τώρα το σημείον Του επί του στήθους του και τον ασπάζεται λαχταριστά πολλές φορές! «Ο Θεός παιδί μου, λέγει ψιθυριστά, μόλις ακουόμενος ο ιερέυς, ας σου χαρίσει την ίαση της ψυχής σου. Αμήν».

Ίσα - ίσα την στιγμήν εκείνη όρμισαν τέσσαρες χωροφύλακες που είχαν ειδοποιηθεί για να συλλάβουν τον Θωμά. Εκείνος τώρα μόλις αντίκρισε τους χωροφύλακες όχι μόνον δεν προέβαλλε καμία αντίσταση αλλά απλώνει τα χέρια του προς αυτούς και τους λέγει με χαμόγελο και με βουρκωμένα μάτια: «Χριστός Βοσκρές». Εκείνοι τον κοιτάζουν με απορία στα μάτια και κάπως φοβισμένα του περνούν τις χειροπέδες στα χέρια.

Κόσμος πολύς περιτριγυρίζει τον Θωμά κατά την έξοδο του από τον ναό, ενώ σ' όλους φωνάζει χαρούμενος «Χριστός Βοσκρές». Μερικοί δακρύνουν από ακαθόριστα συναισθήματα και μονολογούν: «Πόσον άλλαξε το πλάσμα αυτό του Θεού!». Και ήταν αληθινά ο Θωμάς την ώρα που έβγαινε, γαλήνιος, συμπαθής και ξαναγεννημένος!

Όλοι απομακρύνονται από το προαύλιο του ναού, συζητούν και σκέπτονται: «Ποιο θαύμα είναι αυτό που επέφερε αυτή την μεταλλαγή σ' αυτόν τον άνθρωπον που αποτελούσε την μάστιγα της περιφέρειας και σ' άκουσμα του και μόνον έτρεμαν από φρικίαση μικροί και μεγάλοι;» Παρέμεινε μυστήριο για όλους το θαύμα της μεταλλαγής του! Αυτό το άγριο θηρίο της περιφέρειας που ζητούσε αίμα, τώρα είναι ένα ήμερο μονοχρονίτικο αρνάκι. ο σκληρός και υπερήφανος γύπας είναι ένα πάλλευκο περιστέρι που κοιτά τα πάντα με αθωότητα και αγάπη!

Μερικές γριές γονατίζουν στους δρόμους και με την διακρίνουσα αυτές ευσέβεια και πίστιν λένε: «Ω! Κύριε του ουρανού και της γης! Δικό Σου είναι αυτό το θαύμα του Θωμά! Μόνον Συ, Κύριε, μπορείς

να κάμεις τέτοια θαύματα γιατί μόνον Συ μας είπες ότι μπορείς να ξεκουράζεις κοντά Σου τις καρδιές μας»...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

«Και δώσω αυτό καρδίαν ετέραν και πνεύμα καινόν δώσω εν αυτό και εκσπάσω την καρδίαν την λίθινη εκ της σαρκός αυτού και δώσω αυτό καρδίαν καλή». (Ιεζ.. 11, 19)

Ο Θωμάς οδηγήθηκε στην ανάκριση που κράτη σε μερόνυχτα ολόκληρα! Υπεβάλλετο σε πιέσεις να ομολογήσει όσα εγκλήματα διέπραξε και τα οποία, ίσως, δεν ανακάλυψε η Αστυνομία. Αυστηρός ο ανακριτής, ένας χοντρόκοντος κατακόκκινος στο πρόσωπο μοσχοβίτης με πολύν εκνευρισμό έδινε διαταγές για τον γρήγορο ρυθμό των ανακρίσεων, λες και ήθελε το συντομότερων να δώσει τέρμα σ' αυτή την τόσο τρομακτική ιστορία!

Ολοφάνερα έδειχνε ο κ. ανακριτής πως από καιρό λαχταρούσε να συλλάβει τον Θωμά γιατί ομολογουμένως τα αποτρόπαια εγκλήματα του, του είχαν γίνει οι μεγάλοι εφιάλτες του και οι τρομεροί του πονοκέφαλοι. Τώρα, νόμιζε ότι έπιασε μέσα στη φάκα τον αγριοπόντικο και το αποθηρωμένο λιοντάρι μέσα στο κλουβί.

Πόσον όμως μακριά από την πραγματικότητα ήταν ο κ. ανακριτής! Εκεί μπροστά του με τα δεμένα χέρια καθισμένος στο σκαμνί της ανακρίσεως δεν ήταν ένας κακούργος παρμένος τώρα από την ατέλειωτη φάλαγγα των λυμεώνων της κοινωνίας! Όχι! Όχι! Δεν ήταν τώρα κοντά του ένας εγκληματίας! Η Χάρις της Αναστάσεως του Κυρίου, σαν μια ολοδύναμη φωτοβολίδα έπεσε στα ερεβώδη σπήλαια της παραγμένης καρδιάς του Θωμά, έλαμψε όλο το εσωτερικό της και τότε είδε τα ράκη και τις αράχνες που είχε η αμαρτία σωριάσει σ' αυτήν. Ζήτησε αμέσως να την καθαρίση από κάθε τι αηδιαστικό με τα δάκρυα και την συντριβή του...

Μήπως τώρα και δυο χιλιάδες χρόνια με τον ίδιο πάντα τρόπον δεν καθαρίζουν την ψυχή τους, όλοι οι αμαρτωλοί; Η Χάρις του Χριστού μας που έγινε άνθρωπος, έπαθε, σταυρώθηκε και αναστήθηκε για να σώσει κάθε αμαρτωλό αρκεί και αυτός ο ίδιος να το δεχθεί.

Γι' αυτό και ο Θωμάς με τους καταρράκτες των δακρύων του που άρχισαν να τρέχουν από την στιγμή που ο μικρός άγγελος της αγάπης και της καλοσύνης, ο μικρούλης Μικαέλ του πρόσφερε το πασχαλιάτικο του αυγό και του είπε: ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!, ξέπλυνε κάθε ρύπο της ψυχής του και έγινε άλλος άνθρωπος, καινούριος, που ζούσε τώρα μονάχα για τον Χριστό!

Την στιγμήν που έπαιρνε το αυγό - Ω! αυτή η αγία και τρισευλογημένη στιγμή για την ζωήν του - η ψυχή του Θωμά ανίστατο από τα δεσμά της αμαρτίας που χρόνια ολόκληρα τον κατατυραννούσε και τον προέτρεπε να διαπράττει τόσα και τόσα αποτρόπαια και φρικτά εγκλήματα.

Ο Θωμάς καθόλου δεν μιλά μπροστά στον κ. ανακριτή. Στέκεται με ένα ανάλαφρο και σταθερό χαμόγελο στα χείλη κι όταν κάποιο καινούργιο πρόσωπον θα μπει στο γραφείο γυρίζει και του λέει ζωηρά, με αυθορμητισμό μικρού παιδιού: «Χριστός Βοσκρές».

Παρά την πίεση κατά την ανάκριση δεν θέλει να θυμηθεί τίποτε από την παλιά, αμαρτωλή και εγκληματική ζωή του. Σε κάθε ερώτηση όλων, με ένα μόνον «Χριστός Βοσκρές», απαντά. Το κουρασμένο από την αμαρτία μυαλό του δεν θέλει να αποχωρισθεί από την γλυκεία φυσιγνωμία του Αναστάντος Λυτρωτού. Έχει τώρα πια συνεπάρει την παραδαρμένη του ψυχή, όπως ο μαγνήτης τραβά γρήγορα τα ρινίσματα του σιδήρου, γι' αυτό δεν εννοεί να σκεφθεί Τι ποτε άλλο!

Η ανάκριση κράτησε πολύ! Περνούσε ο καιρός και ο Θωμάς Ρυζκόφ το άγριο εκείνο θηρίο, που σαν φάντασμα κολάσεως κάποτε ελυμαίνετο τους πρόποδες των Ουραλίων ορέων, τώρα, με την Χάριν του Αναστάντος Χριστού με την θέρμη που ξεπήδησε από τον Ζωοδόχων Τάφον του Κυρίου, έχει θερμάνει τόσον πολύ την παγωμένη από την κακότητα και την σκληρότητα ψυχήν του, γι' αυτό τώρα σαν το καλό κάγαθο προβατάκι βρίσκεται κουλουριασμένος σε μια γωνιά του κατασκότεινου απομονωτηρίου του...

Και οι χειροπέδες που του έχουν περάσει είναι τόσον βαριές ώστε όταν προσπαθεί, καμία φορά να σηκώσει τα χέρια του, αυτά ματώνουν και σχηματίζουν επάνω στο κορμί του μακριά ρυάκια από αγνιστό αίμα.

Όμως εκείνος αδιάφορος εξακολουθεί να βρίσκεται σε έκσταση θερμής προσευχής. Ακόμη και αυτό το φαγητό που του φέρνουν δεν τον πολυαπασχολεί! Εάν δεν του φωνάζει ο θηριώδης και βλοσυρός δεσμοφύλακας του, «φάε παλιόσκυλο», εκείνος δεν ζητά ούτε σταγόνα νερό για να δροσίσει τα αλμυρισμένα και λευκά χείλη του, ύστερα από την τόση ταλαιπωρία.

Κι όσον περνούσε ο καιρός και όσον περισσότερο τον ανέκριναν, τόσοι αυτός ήσυχα και ατάραχα έλεγε προς όλους το «Χριστός Βοσκρές». Με τα ίδια λόγια άπαντα όταν το μαστίγιο ανεβοκατεβαίνει με γρηγοράδα στο κορμί του και δημιουργεί αγιάτρευτες πληγές για να τον εξαναγκάσουν να μιλήσει.

Μα και όσοι πέρασαν από το κελί του για να βεβαιώσουν ότι αυτός είναι ο τρομερός ληστής που κάποτε δημιούργησε τόσα κακά στην περιοχή, ενώ τον παρατηρούν σαν απολιθωμένοι, κατ' αρχήν, ύστερα μαγνητίζονται από κάποια ακαθόριστη έλξη και τον βλέπουν με πολλή συμπάθεια και μονολογούν: «Μα νάνε άραγε αληθινά αυτός ο ίδιος Θωμάς;» Βέβαια το ίδιο σχήμα προσώπου! τα ίδια χέρια, τα ίδια γιγαντιαία πόδια που έτρεχαν σαν του ζαρκαδιού! Αλλά αυτή η όψη του με την τόση γαλήνη και ιλαρότητα έκαμαν τους πάντας να αμφιβάλλουν!

Πού είναι τώρα εκείνα τα απαίσια άλλοτε, μάτια του που έμοιαζαν εξαγριωμένου και μανιασμένου ταύρου; Πού είναι τώρα ο ανήσυχος και ατίθασος άνθρωπος που έμοιαζε με τίγρη εξαγριωμένη που μόλις πιάστηκε στο κλουβί; Τι αλλαγή καταπληκτική! Τι παράξενο θαύμα αναγεννήσεως έγινε σ' αυτό το δημιούργημα του Θεού;

Και γι' αυτό όταν κλητεύθηκαν να πιστοποιήσουν ότι αυτός είναι ο Θωμάς, έφευγαν με την ψυχήν μαγεμένη από την ηρεμία και την αταραξία του Θωμά που κέρδιζε την εμπιστοσύνη και την συμπάθεια όλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

«Μετά την απομάκρυνση μου (από , του Θεού) μετανόησα και όταν έφθασα εις την γνώσιν, αισθάνθηκα εντροπή, βαθιά εντροπή, διότι πλήρωσα της νεότητας μου την αισχύνη». (Ιερ. 38, 18)

Οι ανακριτικές αρχές συνεκαλέσανε ιατρικό συμβούλιο για να πιστοποιήσουν τι συμβαίνει! Μήπως τρελάθηκε; Μήπως κάποια παράκρουση δια νοητική; Μήπως ακόμη υποκρίνεται με έντεχνο τρόπο για να αποφύγει την κρεμάλα που οπωσδήποτε τον περιμένει;

Οι ιατροί, διακεκριμένοι ψυχολόγοι και νευρολόγοι όπως ο περίφημος νευρολόγος της Πετροπολέως Ζηνόβιος Τζάλσκιφ και ο ψυχίατρος του Κιέβου Συμεών Γκλαβίτσκι, που περαστικοί και οι δύο από την περιοχή, εκλήθησαν να εξετάσουν τον Θωμά, απεφάνθησαν ομοφώνως ότι ο κακούργος δεν υποκρίνεται αλλά πραγματικά έχει πάθει πλήρη αμαύρωση της διανοίας με έντονα τα φαινόμενα μιας ψυχικής μεταβολής επί τα βελτίω.

Ο άνθρωπος που βύθισε σαν κτήνος το μαχαίρι του ολέθρου στις καρδιές πολλών αθών υπάρξεων, τώρα βαδίζει τον δρόμο του λυτρωμού του και της ψυχικής του αναγεννήσεως.

Μεταξύ των μεγάλων προσωπικοτήτων που επεσκέφθησαν το άγριο θηρίο των Ουραλίων το οποίον τώρα βρίσκεται στα χέρια της Δικαιοσύνης, ήταν και ο αρχιεπίσκοπος Κιέβου και Γαλικίας Πιτχρίμ, ένας σοφός και αληθινά μεγάλος Ιεράρχης της Ορθοδοξίας, όστις με την διακρίνουσα σοβαρότητα του είπε μόλις βγήκε από το κελί του Λυκοθωμά και ενώ τα μάτια του βούρκωναν και τα χείλη του έτρεμαν από συγκίνηση:

«Ούτε τρελός, ούτε ψυχοπαθής, ούτε και υποκρίνεται, όπως νομίζετε κύριοι! Ο Θωμάς Ρυζκόφ, αναγεννήθηκε με την Χάριν του Παναγίου Πνεύματος όπως τόσοι και τόσοι αμαρτωλοί της ζωής! Είναι ένα από τα πολλά θαύματα και αυτός του καλού μας Χριστού! Δεν μπορεί να συμβαίνει αλλιώς! Μόλις με είδε και μόνον που μπήκα στο θλιβερό κελί του σύρθηκε με τα γόνατα για να έλθει κοντά μου, όχι για να μου επιτεθεί, αλλά για να μου ασπασθεί με τρυφεράδα μικρού παιδιού το χέρι και να μου πει με την μεγαλύτερη συγκίνηση που άκουσα ποτέ στην ζωή μου το, «Χριστός Βοσκρές».

Πιστεύω λοιπόν, πρόσθεσε ο υπέροχος εκείνος Ιεράρχης, ότι μάλλον προηγουμένως ήταν παράφρων και εκτός εαυτού και όχι τώρα! Τώρα «εις εαυτόν ελθών», την συγγνώμη του Θεού ζητεί και την δική μας την βοήθεια διά να γίνει ένας νέος άνθρωπος. Διαβεβαιώ τους πάντας ότι είναι αυτός απηλλαγμένος πλέον πάσης επιρροής του δαίμονος διά τούτο και με εγγύηση την αρχιερατική μου αξιοπρέπεια ζητώ να τύχη της πλήρους συγγνώμης εκ μέρους πάντων ημών, και της αφέσεως των αμαρτιών παρά της Εκκλησίας ημών».

Και φεύγοντας για να μπει στην άμαξα του που τον περίμενε, ο καλοκάγαθος και σεβάσμιος Ιεράρχης κτύπησε πατρικά τον διευθυντή των φυλακών που με σεβασμό και λεπτότητα τον συνόδευσε μέχρι την έξοδο του γραφείου και του είπε: «Ποτέ μη το λησμονήσετε αγαπητέ μου φίλε! Ο Θωμάς νεκρός ην και άνεζησε, απολωλός ην και ευρέθη! ήλθε ο υιός του ανθρώπου ζητείσαι και σώσαι το απολωλός»...

Αλλά επειδή, «Σκληρός ο νόμος, αλλά νόμος», οι αστυνομικοί ετοίμασαν την δικογραφία του Θωμά, ογκωδέστατη και ανατριχιαστική στο περιεχόμενο της για να δικαστή λίαν συντόμως! Αλλά η γέννησης του Τσάρεβιτς, του διαδόχου του θρόνου, για την οποίαν ο μεγαλόψυχος τσάρος Νικόλαος ο Α' παρεχώρησε γενική αμνηστία, χαρίζει και στον Θωμά την ελευθερία του την οποίαν ούτε ζήτησε, ούτε και τον εντυπωσίασε. Αλλά βγαίνοντας από την φυλακήν υποκλίνεται συνεχώς μέχρι το έδαφος προς όλους και με το «Χριστός Βοσκρές» τους αποχαιρετά.

Ο Θωμάς τώρα είναι ελεύθερος μεταξύ των ελευθέρων ανθρώπων! Αλλά λόγω του βεβαρημένου παρελθόντος του, έπρεπε κάποιος να εγγυηθεί για την ειρηνική και έντιμο διαβίωση του μεταξύ των πολιτών της κοινωνίας.

Ο καλός αρχιεπίσκοπος Πιτιρίμ προθύμως έδωκεν την αρχιερατική του εγγύηση προς τούτο, ενώ ο επιθεωρητής των φυλακών Ιβάν Ραμπουλόσκι ανέθετε στον γηραιόν και πεπειραμένο υπαξιωματικό, Ιωάναθαν Λβόφ, να τον επιβλέπει κατά την καθημερινή του ζωήν.

Τούτο ήτο πολύ εύκολο! Γιατί τώρα πια, ο Θωμάς γεμάτος Φως Χριστού, γεμάτος Θεία καλοσύνη, από τρομερός κακούργος και ληστής, είχε γίνει ηρεμότερος και από το πιο άκακο παιδάκι.

Δούλευε, δούλευε πρόθυμα και την πιο βαριά δουλειά! Ποτέ δεν γύρευε τίποτε και ούτε συμφωνούσε ποτέ αμοιβή! Κανένα δεν ενοχλούσε! Κανένα δεν άφησε χωρίς να εξυπηρετεί με καλοσύνη.

Μόλις έβλεπε άνθρωπον φορτωμένο, πρόθυμα άφηνε την δουλειά του για να τρέξει και τον ξεκούραση μέχρι το σπίτι του, υποκλινόμενος μάλιστα μόλις άφηνε τα ψώνια με ευγένεια χωρίς να περιμένει τίποτε.

Αλλού πάλι έβλεπε την γερόντισσα να επιστρέφει από το παζάρι με πράγματα και έτρεχε χαρούμενος και πρόθυμος να την ξεκούραση, ενώ εκείνη έβγαζε χίλιες ευχές από το στόμα της για τον Θωμά.

Και μόνον αυτό! Όπου πέθαινε κανένας φτωχός, ο Θωμάς αυτόκλητος νεκροπομπός ήταν παρών για να βοηθήσει.

Να σηκώσει τον νεκρό, ν' άνοιξη τον τάφο, να τον θάψει και να προσφέρει μάλιστα και κάτι από το μεροκάματο του στα υπόλοιπα μέλη της πτωχής και πενθούσης ή απορφανισθείσης οικογενείας.

Είναι τόση η προθυμία, η καλοσύνη και η υπομονή του στις προσβολές και χυδαίες εκφράσεις των κακών, ώστε γρήγορα όλος ο κόσμος στην πόλιν και την περιφέρεια, αρχίζουν να ξεχνούν το παρελθόν του και την προσβλητική προσφώνηση «Λυκοθωμά» και αντί αυτής όλοι τώρα με αγάπη τον φωνάζουν: «ΚΑΛΟΘΩΜΑ». Τα χρόνια εκείνα λόγω ελλείψεως φαρμακευτικής περιθάλψεως, οι επιδημίες ήταν συχνές! Κάποτε ένα φλογερό αληθινά καλοκαίρι, έπεσε φοβερή χολέρα.

Ο κόσμος αποδεκατίζονταν από την επάρατη εκείνη αρρώστια με τόση γρηγοράδα ώστε δεν προλάβαιναν να θάπτουν τους νεκρούς. Δεν υπήρχε σπίτι, στο άλλοτε χαρούμενο και ζωηρό Τοβόλσκυ, χωρίς να εχη βγάλει ένα - δύο νεκρούς και στο κρεβάτι του πόνου πολλούς βαριά αρρώστους, που σπάραζαν από τους πόνους, τους εμετούς και την αγωνία. Και όλοι αυτοί έμεναν αβοήθητοι γιατί υπήρχε κίνδυνος μεταδόσεως της αρρώστιας.

Και αν υπήρχε κάποιος που είχε προσβληθεί κά πως ελαφρότερα και ήταν όρθιος, που να τολμήσει να πλησιάσει τον βαριά άρρωστο, αφού ο φόβος της υποτροπής και χειροτερεύσεως, αλλά και το αυτοσυντήρητο, τον έκαμε να φαίνεται απαθής και να φεύγει μίλια μακριά από τον πυρακτωμένο άρρωστο. Και τότε το θέαμα ήταν σπαρακτικώτατον!

Έβλεπε κανείς αρρώστους στο κρεβάτι του πόνου, μόνους, εγκαταλελειμμένους παρά πάντων, που κατέβαλαν ύστατες προσπάθειες για να φωνάζουν: «Ε! Σεις που περνάτε απ' έξω, για την αγάπη του Θεού, αδέλφια μου, ελάτε να μου δώσετε λίγο νερό γιατί σβήνω!»...

Μα οι περαστικοί - αυτοί οι ελάχιστοι - έτρεχαν βιαστικοί να φύγουν, λες και τους κυνηγούσε η χολέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

«Δεύτε οι ευλογημένοι τον Πατρός μου... επείνασα και εδώκατέ μοι φαγείν, εδίψησα και εποτίσατέ με, ξένος ήμην και σνηγγάγετέ με, γυμνός και περιεβάλετέ με, ησθένησα και επεσκεψασθέ με, εν φυλακή ήμην και ήλθατε προς με». (Ματθ. κε' 35)

Μέσα σ' αυτήν την κόλασιν της απογνώσεως και της φρίκης, μόνον ένας άνθρωπος παραμένει ατάραχος και με στοργή μικρομάννας προς όλους και τρέχει παντού πρόθυμα να δώσει χείρα βοηθείας.

Είναι ο Θωμάς Ρυζκόφ! Δεν αφήνει σπίτι χωρίς να τρέξει για να δείξει πόσα μπορεί να κάμει μια καρδιά που κρύβει μέσα της τον Χριστόν μία «τελεία αγάπη», η εν Χριστώ αγάπη, ήτις «έξω βάλλει τον φόβον», όπως θαυμάσια τονίζει ο αγαπημένος μαθητής της αγάπης ο Ιωάννης ο Θεολόγος. Και αυτό είναι αληθέστατο: Όποιος αγαπά πραγματικά, χριστιανικά, δεν φοβείται τίποτε στην ζωήν του.

Ο πλημμυρισμένος από Χριστόν έχει την δύναμιν ολόκληρα βουνά να μετακινεί, που πολλές φορές σαν βουνά θεόρατα και φραγμοί τεράστιοι εμποδίζουν τον δρόμο της αγάπης. Εκείνος που αληθινά αγαπά μπορεί να μετακινεί τα βουνά αυτά για να πραγματοποιεί έργα δυνατά και να εκδηλώνει αισθήματα που προκαλούν το θάμβος και την κατάπληξιν και που παραμένουν αθάνατα παραδείγματα στις επιγινόμενες γενεές των ανθρώπων.

Και ο καλός πια Θωμάς, μέσα στην πόλιν του Τοβόλσκυ θα μείνει μια ιστορία ζώσης αγάπης! Ένας θρύλος που θα θυμίζει θεϊκή θυσία! Θα γίνει το ωραιότερο και συγκινητικότερο τραγούδι υπεροχών χριστιανικών αισθημάτων προς τον πλησίον μας, τον οποίον την ώρα του πόνου και της μονώσεώς του τον πλησιάζει για να τον ανακούφιση...

Γιατί την ώρα εκείνη το καλό και η αγάπη εκδηλώνεται προς αυτό το ίδιο το Πρόσωπον του Θεανθρώπου όπως μας διαβεβαίωσε το ίδιο το αλάνθαστο στόμα του γλυκύτατου Διδασκάλου της Αγάπης: «Αμήν γαρ λέγω υμίν, εφ' όσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, εμοί εποιήσατε» (Ματθ. κε' 40).

Και είναι μεγάλο πράγμα, υπέροχος ηρωισμός, αληθινή ανθρωπιά να μπορεί κανείς, όταν κάποιος πάσχει, να απλώνεις το χέρι σου με στοργή και συμπόνια για να του προσφέρεις το νερό της παρηγοριάς σου και το μανδήλι της στοργής σου για να του σφογγίσης τα καυτερά δάκρυα της μονώσεώς και της αρρώστιας του.

Και μέσα στον γογγυσμό των πονεμένων και άρρωστων, μέσα στον καθολικό εκείνον γογγυσμό, από την χολέρα και το θανατικό, παρήγορη, τρυφερή και στοργική υψώνεται η φωνή του καλό-Θωμά: «Χριστός Βοσκρές!» Έρχομαι! Έρχομαι αδελφούλη μου! Εγώ, εγώ, εγώ είμαι ο Θωμάς! Θα σου δώσω «ό,τι και αν θέλεις»... και ανασκουμπώνεται ο Θωμάς και προσφέρει ότι μπορεί. Στον έναν πετσέτες βρεγμένες με ξύδια και παγωμένα νερά! Στον άλλον αλλάζει τα σεντόνια και τα σκεπάσματα του! Στον πιο πέρα κάνει εντριβές με φάρμακα και αλλού κάμει αέρα σε φλογισμένα μέτωπα... Αυτός ν' αλλάζει μόνος του τους αρρώστους! Αυτός να τους καθαρίση! Αυτός να περιποιηθεί τα εγκαταλελειμμένα σπίτια και να μαζέψει τα παιδιά τα ορφανά. Ακόμη αυτός να τρέξει να ταΐσει τα ζώα τους που πεινασμένα και άρρωστα και αυτά φώναζαν δυνατά και έδιναν ένα ανατριχιαστικό τόνο στο όλο πένθιμο περιβάλλον της πόλεως, λες και αυτά καταλάβαιναν το κακό που έπεσε σ' αυτήν.

Η λέξης «θαύματα» δεν μπορεί να αποδώσει τα όσα με τόση προθυμία και χριστιανικό ηρωισμό επιτελεί ο Θωμάς! Όλοι, μα όλοι μένουν άφωνοι και κατάπληκτοι μπροστά στο σωτήριο έργον του! Και το καταπληκτικότερο όλων! Ο Θωμάς πλησιάζει άφοβα και περιποιείται τους βαριά άρρωστους!

Και όμως, τόσον και περισσότερο γίνεται υγιέστερος, τόσον και περισσότερο γίνεται θαλερώτερος και ισχυρότερος! Και είναι αλήθεια πως «τοις αγαπώσι τον Θεόν πάντα συνεργεί εις αγαθόν».

Το γνωρίζομεν αυτό και η πείρα των ανθρωπίνων πραγμάτων μας το βεβαιώνει απόλυτα. Κάθε άνθρωπος που εργάζεται το καλό εμπνεόμενος από το φωτεινό παράδειγμα του αναστάντος Χριστού, ποτέ δεν χάθηκε! Ποτέ δεν τον άφησε η Χάρις του Χριστού! Γι' αυτό και ο Θωμάς μένει απείραχτος από την φοβερή αρρώστια που μαστίζει τον τόπον γιατί έχει περιχαράκωμά του, την ευλογία και την προστασία του παντοδυνάμου αναστάντος Θεού και Λυτρωτού.

Τόση είναι η ευλογία του Θεού που υπάρχει τώρα στο Θωμά, ώστε να συμβαίνει τούτο το καταπληκτικό και ανεξήγητο: Όταν ατέλειωτες νύχτες καθισμένος στο προσκέφαλο διαφόρων αρρώστων βαριάς μορφής, είχε να λέει με τον δικό του τρόπον, κάτι από την αγάπη και την ευσπλαχνία του Θεού, προς κάθε μετανοιωμένο αμαρτωλό, οι ασθενείς κα τά τα ξημερώματα, λες, από κάποιο αόρατο χέρι

θεραπευτούν, ξυπνούσαν απύρετοι ευδιάθετοι και με δάκρυα στα μάτια φιλούσαν τα ευεργετικά, τα φιλάνθρωπα και ακούραστα χέρια του Θωμά.

Επί τέλους! Μόλις παρουσιάστηκαν τα πρώτα φθινοπωρινά κρύα η επιδημία υπεχώρησε και οι Αρχές της πόλεως θέλησαν να ανταμείψουν επάξια τον ήρωα αυτόν της αγάπης, τον άγγελον αυτόν παρηγοριάς, τον Θωμά, που με τόσον αλτρουισμών και αυτοθυσία στάθηκε στο πλευρό των αρρώστων της πόλεως! Μα όσοι δουλεύουν αληθινά για την ψυχή τους και πιστεύουν πως τέρμα των επί γης ευγενών αγώνων τους, δεν είναι ο ψυχρός και άχαρος τάφος, αλλά τα μεγαλεία της ουρανίου μακαριότητας και ακόμη ότι: «Μακάριοι οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες... τα γαρ έργα αυτών ακολουθεί μετ' αυτών», δεν περιμένουν, εκ του κόσμου τιμές και δόξες ανθρώπινες και μάταιες, για όσα πράττουν σε τούτον εδώ τον κόσμο.

Γι' αυτό και ο Θωμάς αποποιείται με ειλικρινή ταπεινοφροσύνη κάθε τιμητική διάκριση που θέλουν να του δώσουν. Το μόνον που παρακαλεί είναι να του επιτρέψουν να πάει στο πανάρχαιο μοναστήρι της Πρέσναγια Μαρία (της Παναγίας) για να περάσει λίγες ημέρες στην ομορφιά και στην γαλήνη του! Η επιθυμία του Θωμά πρόθυμα και καλόγνωμα γίνεται παρά πάντων αποδεκτή και του παραχωρούν δυο γερά άλογα που τα φορτώνουν οι γυναίκες και οι άνδρες με αφιερώματα και «τάματα» και τον συνοδεύουν μέχρι έξω της πόλεως. Με δάκρυα θερμά και συγκίνηση μεγάλη κατευοδώνουν τον μεγάλο ευεργέτη τους, όλοι ανεξαιρέτως! Και ο Θωμάς με το δεξί του χέρι στην καρδιά συνεχώς υποκλίνεται, δεξιά και αριστερά και με χαμόγελο τους λέει: «Κριστός Βοσκρές! Κριστός Βοσκρές!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

«Εξομολογήσομαι σοι, Κύριε, εν όλη καρδιά»... «Εισέλθετε εις τας πύλας αυτού εν εξομολογήσει».
(Ψαλμ. 148, 12).

Ύστερα από δώδεκα ώρες ταξίδι κοπιαστικό, ο Θωμάς Ρυζκόφ, φθάνει μπροστά στη βαριά σιδερένια πόρτα του μοναστηριού! Είναι δειλινό σχεδόν! Μέσα στην ερημιά του δάσους, από ώρα είχε ακούσει τα σήμαντρα και τις καμπάνες του να κτυπούν για τον εσπερινό και το απόδειπνο.

Ένας ψηλόλιγνος καλόγερος περίπου εξήντα χρόνων, άνοιξε αργά - αργά την βαριά πόρτα και τον υποδέχθηκε με χαμόγελο λέγοντας του; «Ευλογείτε τον Κύριον». Ο Θωμάς του φίλησε το χέρι και τον παρακάλεσε να ειδοποίηση τον ηγούμενο, τον αρχιμανδρίτη Τύχωνα Τιμοφέερ, ένα διακεκριμένο κληρικό, γνωστόν για την πολυμαθεία του και τον ασκητικό του βίον, αλλά και για το μεγάλο του ιεραποστολικό έργον στην Ιαπωνία κατά το παρελθόν.

Την ώρα εκείνη ο Ηγούμενος «εσπέρizε». Γι' αυτό και ο Θωμάς μπαίνει ακροποδητί στον ναό του μοναστηριού όπου όλη η αγιογραφία και το μισοσκόταδο και τα μυρωμένα σύννεφα του μοσχολίβανου, δημιουργούσαν τέτοια υποβλητικότητα και έξαρσιν ώστε αθέλητα ο Θωμάς έπεσε στα γόνατα με το κεφάλι προς την γην ενώ ο αναγνώστης - μοναχός διάβαζε την στιγμής εκείνη από το ψαλτήρι τα συγκινητικά αυτά λόγια: «Ο Θεός ημών καταφυγή και δύναμις εν ταίς θλίψεσιν ταις ευρούσαις ημάς σφόδρα».

Κλαίει, κλαίει συνέχεια ο Θωμάς και δεν παίρνει καθόλου είδηση πότε τελείωσε ο Εσπερινός και το Απόδειπνο και ένας - ένας οι σαράντα οκτώ μοναχοί, φιλώντας το χέρι του ηγουμένου με σεβασμό, έφευγαν περνώντας μπροστά από το Θωμά με αργό βήμα και σκυμμένοι, ενώ του έριχναν μια φευγαλέα ματιά κατά το πέρασμα τους! Τελευταίος με αργό και επιβλητικό βήμα και με σταυρωμένα τα χέρια στο στήθος, πλησιάζει τον Θωμά, ο ηγούμενος Τύχων! Μέσα στην νεκρική τώρα σιγή που βασιλεύει στον ναό, ακούεται υποβλητική, λες και έρχεται από το Ιερόν άδυτο του υπερπέραν, η φωνή του ηγουμένου: «Σήκω, παιδί μου, να σε ακούσω!»...

Πέρασαν λίγα λεπτά νεκρικής σιγής ακόμη και ο Θωμάς δειλά - δειλά, σαν φοβισμένο μικρό, σηκώνει το κεφάλι του ενώ τα βουρκωμένα μάτια του καρφώνονται επάνω στον Σταυρόν που κρέμεται από τον λαιμό του ηγουμένου: «Κριστός Βοσκρές! Πατέρα μου», ψελλίζει τώρα Θωμάς. «Βοΐστινο Βοσκρές, παιδί μου», απαντά με χαμόγελο και συμπάθεια ο ηγούμενος, ενώ νεύει με το κεφάλι του προς τα κάτω.

Απλώνει τώρα το χέρι του ο ηγούμενος και σηκώνει το Θωμά με αγάπη και τον φέρνει στο δεξιό μέρος του νάρθηκος όπου υπάρχει το εξομολογητήριο. Περνά στο λαιμό του το πετραχήλι του ο ηγούμενος, ενώ ο Θωμάς γονατίζοντας και με σταυρωμένα χέρια στο στήθος αρχίζει να εξομολογείται χωρίς κανένα δισταγμό όλα του τα αμαρτήματα χωρίς να περιμένει να του το πει ο ηγούμενος, ελλαμπόμενος από το Πανάγιον Πνεύμα που χιλιάδες χιλιάδων ανθρώπων έχει φωτίσει... καμία δικαιολογία δεν θέλει να δώσει στον εαυτόν του για όσα έκαμε! Κανένα απολύτως ελαφρυντικό! Το μόνον που επίμονα τονίζει είναι ότι ΔΕΝ ΔΙΕΠΡΑΞΕ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΕΚΕΙΝΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΓΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΚΑΤΗΓΟΡΗΘΗΚΕ, τότε που ήταν μόλις είκοσι τεσσάρων χρόνων και καταδικάστηκε άδικα!... Μετά την εξομολόγησή του ο Θωμάς στάθηκε με κατεβασμένο κεφάλι, ενώ απόλυτη σιγή βασιλεύει εντός του ναού διακοπτόμενη μονάχα από το σιγαλό αναφιλητό του Θωμά.

Ο ηγούμενος του μιλά με αγάπη πατρική και για την επιθυμία του σταυρωθέντος Κυρίου που υπάρχει μπροστά τους μέσα στο εξομολογητήριο, όπως όλοι οι αμαρτωλοί βρουν τον δρόμο της επιστροφής. Τον ρωτά επίσης να ομολογήσει αδίστακτα εάν η μετάνοια του είναι οριστική και η απόφαση του αμετάκλητη, ν' ακολουθήσει την εν Χριστώ ζώην.

Ο Θωμάς, αντί άλλης απαντήσεως ρίχτηκε στην αγκαλιά του ηγουμένου με αφέλεια και λαχτάρα μικρού παιδιού και με δυνατά τώρα αναφιλητά λέγει; «Ναι! Ναι! τίμει πάτερ, για πάντα στον Χριστόν».

Ο ηγούμενος έβγαλε το κουκούλιόν του με τον καλογηρικό του σκούφο και βάζοντας την άκρη του πετραχλιού του στο κεφάλι του γονατισμένου Θωμά λέγει την ωραία συγχωρητική ευχή που ακούεται πάντα στο τέλος κάθε λυτρωτικής Ιεράς Εξομολογήσεως.

Την συγκλονιστική εκείνη στιγμή νόμιζε κανείς πως άγγελοι αόρατοι φτερούγιζαν γύρω από το εξομολογητήριο για να δώσουν την ευλογία του Θεού στον μεγάλον εκείνον μετανοιωμένο. Λες και από μακρά μια ολόγλυκεια, μεθυστική ψαλμοδία έψαλλε με μυριάδες αγγελικών χειλέων: «Ζητήσατε τον Κύριον και εν τω ευρίσκειν Αυτόν επικαλέσασθε! Ηνίκα δ' αν εγγίζει υμίν, απολιπέτω ο ασεβής τας οδούς

αυτού και ανήρ άνομος τας βουλάς αυτού και επιστραφήτω προς Κύριον και ελεηθήσεται ότι επί πολύ αφήσει τας αμαρτίας υμών» (Ησαΐας 55, 6).

Ο Θωμάς οδηγήθηκε σε κελί του ξενώνας του μοναστηρίου να ξεκουραστεί ύστερα από την τόση συγκίνηση του. Έπεσε να αναπαυθεί ύστερα από τόση σωματική κόπωση και ψυχική αγωνία και συγκίνηση! Τα χαράματα τον ξύπνησε «το τάλαντο» που ο κωδωνοκρούστης - μοναχός, πριν από τις μεγαλόπρεπες καμπάνες, κτυπούσε περνώντας μπροστά από κάθε κελί μοναχού αλλά και φιλοξενουμένου...

Κατά την Θεία Λειτουργία μετάλαβε των Αχράντων Μυστηρίων! Πήρε το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, ύστερα από τόσα χρόνια καταστροφής ψυχικής και περιπετειών απερίγραπτων. Την ώρα της Θείας Μεταλήψεως ένα μικρό παράξενο πουλί μπήκε και κάθισε στο αναλόγιο το αριστερό και τραγουδούσε τόσον μελωδικά λες και ήθελε να συνοδεύσει τον ψάλτη - μοναχό που γλυκά και αυτός και κατανυκτικά έψαλλε: «Ο τρώγων μου την Σάρκα και πίνων μου το Αίμα, εν εμοί μένει καγώ εν αυτό!...» «Γεύσασθε και είδετε ότι χρηστός ο Κύριος, αλληλούια...».

Τώρα ο Θωμάς παραμένει για λίγο στο μοναστήρι μαθαίνοντας λίγη ανάγνωσιν και γραφή από τον εξαίρετο αδελφό της μονής, τον μοναχό Φιλάρε τον Νετσάεφ, έναν πρώην αξιωματικό της τσαρικής ανακτορικής φρουράς, πολύ μορφωμένο! Αυτός έγινε μοναχός ύστερα από τον αδόκητο θάνατον της προσφιλέστατης συζύγου του την οποία έχασε από μία μυστηριώδη αρρώστια είκοσι ημέρες μετά τον γάμο του, γεγονός που τόσο τον συνεκλόνησε ώστε για να θεραπεύσει τον τραυματισμό της καρδιάς του απεφάσισε να εγκαταλείψει την λαμπρή σταδιοδρομία του και να αποσυρθεί στο μοναστήρι... Στον Θωμά δείχνει ειλικρινή αδελφική αγάπη και συμπάθεια και τον προτρέπει να μείνει οριστικά στο μοναστήρι που όλοι τόσον τον συμπαθούν.

Αλλ' ο Θωμάς τους ευχαριστεί όλους με ένα θερμό χειροφίλημα και φεύγει, άγνωστο για που, ενώ και ο ηγούμενος και όλοι οι μοναχοί τον αποχαιρετούν μέχρι την εξωτερική σιδερένια πόρτα... Έως ότου χάθηκε στον ορίζοντα τον παρακολουθεί ο ηγούμενος με μάτια που τρέχουν δάκρυα άφθονα και ενώ μονολογεί: «Ένας μεγάλος μετανοιωμένος! Ένας νέος όσιος! Ένας σύγχρονος άγιος! Τιμή για το μοναστήρι μας που πέρασε από εδώ μια τέτοια ευλογημένη ψυχή!».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ´

«Μακάριος ου αφέθησαν αι ανομιαί. Μακάριος ανήρ ος ελπίζει επί Κύριον. Μακάριος ανήρ ο φοβούμενος τον Κύριον. Μακάριος ανήρ ος εν σοφία τελευτήσει. Μακάριος ον εξελέξω και προσελάβου Κύριος· Αλληλούια».

Πέρασαν ακόμη τριάντα ολόκληρα χρόνια! Έχει ολότελα ξεχασθεί από όλους η ιστορία του άλλοτε Λυκοθωμά και αργά και πού, κάποιος γέροντας πίνοντας λίγη βότκα, ή τσάι από το ασημένιο «σαμοβάρι», έχει να διηγηθεί με συμπάθεια αλλά και ιερό θαυμασμό την ιστορία του μετανοιωμένου Θωμά Ρυζκώφ!

Την εποχή αυτή έχουν πέσει πολλά χιόνια και ο Φεβρουάριος του χρόνου αυτού είναι φοβερός σε παγωνιές όσον ποτέ άλλοτε... Γύρω από τα Ουράλια όρη έχουν έλθει από την Πετρούπολη, πρίγκιπες, μεγιστάνες και άλλοι ευγενείς για να κυνηγήσουν αγριογούρουνα.

Έχουν διασκορπιστεί τώρα στην καρδιά του πυκνού δάσους και κάπου - κάπου ακούεται κάποιος πυροβολισμός από τους «Νεμβρώδ». Μεταξύ όλων και ο πρίγκηψ Μετισλάβ Κανιέφ, άλλοτε Φρούραρχος του Κιέβου, περίπου εξήντα - πέντε χρόνων με μεγάλη στρατιωτική δράση και πείρα κυνηγά με διάθεση και ευχαρίστηση μικρού παιδιού παρά τα χρόνια που σηκώνει επί των ώμων του!

Αποφεύγει τους άλλους και όλο απομακρύνεται λες και κάτι το ιδιαίτερο αναζητά! Και δεν είχε άδικο. ένα αγριογούρουνο παρουσιάστηκε μπροστά του και τώρα αρχίζει το κυνηγητό του με όλη την δύναμιν και την πείρα που έχει σαν παλιός στρατιωτικός. Μα όπως το κυνηγούσε και αυτό έτρεχε γρυλίζοντας βρέθηκε ο πρίγκηψ μπροστά σε μια καλύβα στο άνοιγμα της οποίας πρόβαλλε ένας πάλλευκος γέροντας, ψηλόσωμος και ολοφάνερα εξαϋλωμένος από την άσκηση. Ο πρίγκηψ κρύφτηκε πίσω από ένα θεόρατο έλατο για να τον παρακολουθήσει! Ο γέρον ασκητής γονάτισε και σήκωσε τα χέρια του ψηλά και άρχισε να προσεύχεται αφού προηγουμένως αντί άλλου προοιμίου είπε τρεις φορές: «Κριστός Βοσκρές! Κριστός Βοσκρές! Κριστός Βοσκρές!»

Πάλλευκος όπως είναι με την στάση αυτήν της ικεσίας του, θυμίζει μάλλον τον Μωϋσή την ώρα που ικέτευε υπέρ των συμπατριωτών του τον Ύψιστο: «Παύσον, Κύριε, της οργής του θυμού σου και ίλεως γενού επί την κακία του λαού σου». Το στήθος του γέρου - ασκητού ανάσαινε βαριά, τα μάτια του έχουν πάρει μια απαστράπτουσα όψη επιθανάτιο και τα χείλη του συνεχίζουν με συγκίνησιν να ψελλίζουν: «Κύριε! Κύριε μου! Άνοιξε τις πύλες των ουρανών».

Ο πρίγκηψ κατασυγκεκινημένος ανατριχιάζει από την φυσιογνωμία του γέροντος γιατί στο πρόσωπο του αναγνωρίζει τώρα ένα παλιό του γνώριμο της στρατιωτικής του καριέρας: Τον Θωμά Ρυζκώφ!

Ο πρίγκηψ, έτρεξε γρήγορα - γρήγορα κοντά του και γονατίζοντας με το ένα πόδι τον παίρνει στην αγκαλιά του, ίσα - ίσα την ώρα που έπεφτε εξαντλημένος εκείνος και το κουρασμένο κορμί του λύγιζε όπως το όμορφο κυπαρίσσι που το χτύπησαν στη ρίζα με αξίνα...

Ο ασκητής Θωμάς Ρυζκώφ, γυρίζει τρεμουλιαστά το κεφάλι του με άκακο και τρυφερό βλέμμα μικρού παιδιού και λέγει μόλις ακουόμενος στον πρίγκιπα: «Ωστε με γνωρίσατε, Υψηλότατε, εμένα τον αχρείον δούλον Κυρίου.» Και συνέχισε αργά και πονεμένα: «Ω! πόσον έχω κλάψει στην ζωή μου, από τότε που ένα μικρό παιδάκι, με ένα κόκκινο πασχαλιάτικο αυγό στο χέρι μου έδειξε τον δρόμο του γυρισμού κοντά στον Θεόν! Πόσον μετάνιωσα και πόσο προσευχήθηκα! Ω! εκείνη Η ΜΙΑ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ πόσον με άλλαξε και με έκαμε μερόνυχτα στα γόνατα πεσμένος να ζητώ το έλεος και την συγγνώμη του Κυρίου μας που σταυρώθηκε και αναστήθηκε για την αγάπη Του την μεγάλη προς κάθε αμαρτωλό. Φεύγω! Φεύγω πια, κουρασμένος και συντρίμμι από το βάρος της ενοχής μου! Φεύγω! Μα θαήθελα να ξέρω, άραγε... ο Καλός... μας, Χρι... στός, θα..., συγ... χωρή... ση τα πολ... λά μου αμαρ... τη... μα... τα;» και καταβάλλοντας μια ύστατη προσπάθεια κάμει το σημείον του Σταυρού επί του στήθους του που κινείται αργά - αργά και στρέφοντας τα μάτια του προς τον ουρανόν επαναλαμβάνει τα λόγια: «Κύριε, Κύριε μου! Άνοιξε μου τις πύλες των ουρανών».

Το κεφάλι του Θωμά Ρυζκώφ έγειρε απότομα προς τα δεξιά όπως τον κρατούσε ο πρίγκηψ στην αγκαλιά του και ένα ιλαρό, γλυκύτατο φως περιέλουσε το πρόσωπον του σαν φωτοστέφανος! Ο πρίγκηψ που ήταν τόσον συνηθισμένος στις μάχες και στην σκληρότητα, κατελήφθη από δέος και απαλά - απαλά απέθεσε τον ασκητή επί του εδάφους! Του σταύρωσε τα χέρια, του έκλεισε τα ζεστά του μάτια που κοιτούσαν ακόμη με λαχτάρα τον ουρανόν και στάθηκε επάνω από τον νεκρό βουβός και με στάση προσοχής!

Την ώρα εκείνη, ο μολυβένιος ουρανός άλλαξε όψιν! Τα μαύρα σύννεφα έφυγαν και στον ουρανόν, τώρα κάτι άρχισε να χρυσίζει και να κατεβαίνει σαν να έριχνε ο ουρανός χρυσάφι! Ο πρίγκηψ τα έχασε και άφησε το βλέμμα του τώρα να κοιτάζει με προσοχή τον ουρανόν.

Και ενώ παρατηρεί με κάποια νευρικήτητα αυτό το ακαθόριστο σχήμα του ουρανού που αρχίζει με γρηγοράδα να κατεβαίνει προς την γη, ο γύρω τόπος από τον νεκρό ασκητή γέμισε από σύννεφα τεράστια μοσχολίβανου που λες και έβγαιναν από χίλια λιβανιστήρια.

Ξάφνου, ότι κατέβηκε από τον ουρανόν γίνεται πλήθος αγγέλων που είναι έτοιμοι να κάμουν νεκρικό «ξόδι» και περιτριγυρίζουν με ευλάβεια τον νεκρό τού ασκητού.

Ο πρίγκηψ τα έχασε και από φόβον τραβιέται μερικά βήματα προς τα πίσω για να μη ενόχληση την αγία Συνοδεία ενώ ακούει τον πρώτον άγγελον να ψάλλει: «Μακάριος ον εξελέξω και προσελάβου, Κύριε, κατασκηνώσει εν ταις αυλαίς σου». Δεύτερος άγγελος έψαλε: «Τίμιος εναντίον Κυρίου, ο θάνατος του οσίου αυτού». Τρίτος άγγελος ολόγλυκα τώρα ψάλλει με σκυφτό κεφάλι: «Ολίγα παιδευθέντες - οι όσοι - μεγάλα ευεργετηθήσονται, ότι ο Θεός επείρασεν αυτούς και εύρεν αυτούς αξίους εαυτού. Ως χρυσός εν χωνευτηρίω εδοκίμασεν αυτούς ο Κύριος»...

Ο πρίγκηψ μπροστά στην νεκρώσιμη εκείνη ακολουθία που έψαλλαν αγγελικά στόματα, έμεινε σε μεταρσίωσιν τέτοια επί ώρα πολλή, ώστε, οι δικοί του που ανησύχησαν και τον αναζήτησαν, τον βρήκαν σε στάση που τους κατέπληξε ώστε, κινώντας τον, του λένε: «Μα τι συνέβη, υψηλότατε; Γιατί είσθε τόσον χλωμός αλλά και τόσον συγκινημένος;» Εκείνος σαν να συνέρχεται από όνειρο ή από κάποιον άλλον κόσμο να κατεβαίνει τινάζει λίγο το κεφάλι του και τους λέγει με αργό και επίσημο λόγο: «Γονατίσατε καλοί μου φίλοι! Γονατίσατε μπροστά σ' ένα σύγχρονο άγιον. Έναν άνθρωπον που τον ξαναγέννησε ΜΙΑ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ και με το χέρι ενός παιδιού που προσέφερε ένα πασχαλιάτικο αυγό στον πρώην κακούργο για να τον κάμει άξιον ώστε πρό ολίγου να παραλάβουν την ψυχή του άγγελοι του ουρανού που κατέβηκαν σταλμένοι από τον Θεόν για την μετανοιωμένη αυτή ψυχή».

Γύρω από τον νεκρό τώρα Θωμά Ρυζκόφ, τον ασκητή που χρόνια έκλαυσε και προσευχήθηκε ζητώντας το έλεος του Θεού βρίσκεται ένας ολόκληρος κόσμος που γονατίζει τώρα, αποκαλύπτεται και κάμει τον σταυρόν του και ασπάζεται το μοσχομυρισμένο λείψανο του. Χίλιες μυρωδιές και μύρια πουλιά κάθονται στα τριγύρω δέντρα και ψάλλουν την μεγάλη αλήθεια της Πίστεως μας: «Πιο μεγάλη και από την πιο μεγάλη αμαρτία είναι η αγάπη του καλού μας Θεού και η ευσπλαχνία Του προς κάθε μετανοιωμένο»